

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"
Освітня програма	21631 Охорона праці
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	263 Цивільна безпека

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	21631
Назва ОП	Охорона праці
Галузь знань	26 Цивільна безпека
Спеціальність	263 Цивільна безпека
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Сапожнікова Наталя Юріївна, Скольський Андрій Ярославович, Чеберячко Сергій Іванович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	22.02.2024 р. – 24.02.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2024/02/Vidomosti-samoanalizu-263-Ohorona-pratsi-pershyj-bakalavrskij-riven.pdf
Програма візиту експертної групи	https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/2024/02/07/akredytatsiya-osvitno-profesijnoyi-programy-ohorona-pratsi/

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма «Охорона праці» другого (магістерського) рівня вищої освіти, яка реалізується в Національному технічному університеті "Харківський політехнічний інститут" (далі ОП) є прикладом сучасної освітньо-професійної програми, яка є потужним важелем для розвитку спеціальності 263 "Цивільна безпека". ОП забезпечує здатність випускників розв'язувати складні нестандартні завдання і проблеми в галузі управління цивільною безпекою, здатних до практичної діяльності, які володіють належними компетентностями, необхідними для ідентифікації та оцінки потенційних джерел небезпек різного характеру при експлуатації об'єктів господарювання, а також формує інші навички результативної професійної діяльності, що у сукупності створює передумови для їхньої конкурентоспроможності на ринку праці. За своїми цілями, формами та методами навчання і викладання, матеріально-технічними ресурсами ОП є унікальною, що полягає у формуванні особистості фахівця з безпеки як суб'єкта діяльності, члена суспільства, громадянина. Викладачі в навчальному процесі широко застосовують сучасне спеціалізоване програмне забезпечення, навчальні лабораторії, проводять заняття як на основі навчальних кейсів, тренінгів, так і традиційних лекцій, практичних занять. ЗВО має потужну інфраструктуру, у тому числі надає доступ до низки бібліотечних ресурсів. За всіма критеріями ОП відповідає необхідним вимогам оцінювання.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП має достатню кількість сильних сторін та позитивних практик, найбільш вагомими з них є: - постійне вдосконалення ОП, перед кожним навчальним роком, що вказує на дієвість системи внутрішньої якості забезпечення освіти, а також бажання гаранта ОП і викладачів знайти кращі підходи і можливості для підготовки майбутніх фахівців; - надання здобувачам вищої освіти соціальних навичок (soft skills), оскільки освітні компоненти побудовані з позиції формування особистості фахівця з безпеки, за рахунок лідерських якостей та навичок роботи в командах або колективах; - створення можливості для здобувачів вищої освіти з підвищення рівня іноземної мови, завдяки викладанню деяких дисциплін іноземною мовою, що дозволяє краще опрацьовувати навчальні матеріали на мові оригіналу; - залучення викладачів з ОП до міжнародної сумісної діяльності за програмою WSZOP, що дозволяє постійно проводити обмін науковими розробками в сфері охорони праці, а також проводити різноманітні зустрічі, вебінари, конференції; - забезпечення доступу і здобувачам вищої освіти і викладачам за ОП до баз даних Research4Life, електронної бібліотеки ScienceDirect, аналітичного ресурсу SciVal, що дозволяє використовувати кращі напрацювання науковців в сфері безпеки праці; - створення можливості для неформальної освіти здобувачів і підвищення кваліфікації викладачів за ОП на платформі «Coursera», що дозволяє розширити soft skills у здобувачів; - закріплення за кожним здобувачем консультанта (викладача-тьютор), який допомагає підготуватись до атестаційного іспиту, написання есе, статей, тез доповідей; - забезпечення доступу викладачів за ОП до програмного забезпечення Azure Dev Tools for Teaching, що дозволяє створювати інтерактивні практичні завдання для підготовки здобувачів, - забезпечення безкоштовного доступу до патентів і стандартів з міжнародних баз даних. Сильною стороною ОП є залучення здобувачів до міжнародної співпраці з Університетом Яна Длогуша в м. Ченстохові (Польща), що забезпечило навчання здобувачки групи MIT-622 Ляшко Валерії за міжнародно програмою, яку запропонував згаданий ЗВО. Викладачі за ОП приймають активну участь у програмах підвищення кваліфікації, які безкоштовно пропонує Університет на вітчизняних, так й на міжнародних платформах.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

На момент зовнішнього оцінювання ОП не має слабких сторін та недоліків, які можна визначити як критичні для її реалізації. Виявлені недоліки, переважно, мають технічний характер або вони є незначними змістовними неточностями / слабкими місцями в нормативних документах ЗВО. Зокрема до них слід віднести: - в робочих програмах навчальних дисциплін відсутня інформація про відповідність тем кожного заняття результатам навчання за ОП, що не дозволяє встановити яким чином формуються конкретні компетентності за відповідною ОК; - в робочих програмах навчальних дисциплін не наведена інформація про інструменти, обладнання та програмне забезпечення, яке використовується під час навчання за конкретною ОК, що не дозволяє зацікавленим сторонам зрозуміти шляхи досягнення практичних результатів навчання при вивченні дисципліни; - в Положенні про організацію освітнього процесу та Положенні про екзаменаційну комісію відсутня інформація щодо забезпечення процесу проведення іспитів і заліків у дистанційному форматі, що не дозволяє верифікувати здобувачів; - у програмі випускного кваліфікаційного іспиту за ОП «Охорона праці» відсутня інформація щодо тем для написання Есе та термінів для його підготовки, що ускладнює визначення часу для його підготовки та відповідність набутих компетенцій здобувачами під час навчання; - у викладачів, які залучені до ОП низький рівень науково-дослідної діяльності, що може привести до погіршення викладання відповідних ОК; - відсутня систематична робота з адміністрування сторінок кафедри на сайті та у соціальних мережах, що ускладнює розуміння здобутків викладачів, інформування здобувачів про поточні події на випусковій кафедрі. Рекомендується, викладачам за ОП, до наступного навчального року 24 – 25 років додати в робочі програми навчальних дисциплін інформацію щодо відповідності теми кожного заняття результатам навчання за ОП, а також навести опис інструментів, обладнання та програмного забезпечення, яке використовується під час навчання за конкретною ОК. Рекомендується, керівнику навчального відділу Університету, до 25 року запропонувати та затвердити пропозиції на Вченій раді НТУ ХПІ, щодо змін в Положенні про організацію освітнього процесу та Положенні про екзаменаційну комісію для верифікації

здобувачів при проведенні іспитів і заліків у дистанційному форматі. Рекомендується, гаранту ОП, до жовтня 24 року доповнити програму випускного кваліфікаційного іспиту за ОП «Охорона праці» темами та термінами для написання Есе. Рекомендується викладачам, які залучені до ОП протягом 24 – 25 навчального року написати по одній фаховій статті, яка відповідатиме тематиці ОК. Рекомендується, відповідальному на кафедрі БПтаНС за введення веб-сторінки кафедри, до червня 24 року розмістити інформацію щодо публікативної активності викладачів за останні п'ять років, а також забезпечити систематичне оновлення інформації щодо заходів, досягнень та новин в соціальних мережах кафедри.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП «Охорона праці» другого (магістерського) рівня вищої освіти (<http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/uk/akredytatsiya-mag/>), яка реалізується в Національному технічному університеті "Харківський політехнічний інститут" (далі ЗВО або Університет), визначає її мета, а саме формування особистості фахівця здатного вирішувати складні нестандартні завдання і проблеми в галузі управління цивільною безпекою, які володіють належними компетентностями, необхідними для ідентифікації та оцінки потенційних джерел небезпек різного характеру при експлуатації об'єктів господарювання, а також розвитку інших навичок результативної професійної діяльності, що у сукупності дозволяють забезпечити становлення фахівця, як суб'єкта діяльності, члена суспільства, громадянина. Мета ОП відповідає місії Університету (<https://www.kpi.kharkov.ua/ukr/ntu-hpi/mission/>) та Стратегічному плану розвитку на 2019–2025 роки, які окреслюють його вектор розвитку, що базується на гармонійному розвитку особистості та забезпеченні підготовки нової генерації професіоналів, здатних комплексно поєднувати дослідницьку, проектну та підприємницьку діяльність за рахунок глибокого засвоєння фундаментальних знань, вивчення інженерної справи, оволодіння інженерною творчістю і підприємницьким мистецтвом. Результати перехресного опитування учасників освітнього процесу показали, що місія і стратегія розвитку Університету для викладачів ОП, адміністративного менеджменту і керівництва ЗВО є базовими принципами при реалізації освітньої діяльності на ОП та в Університеті в цілому. Гарною практикою в Університеті є запровадження ректором НТУ ХПІ програми з вирішення найбільш нагальних викликів, які стоять перед Україною у відповідності до цілей сталого розвитку. Це дозволяє при розробці ОП орієнтуватись на нагальні проблеми сьогодення (<https://www.kpi.kharkov.ua/ukr/ntu-hpi/tsili-stalogo-rozvytku-universytetu/>). Разом з тим, при перегляді представленого переліку задіяних ОП для реалізації ініціатив ректора Університету, даної ОП не виявлено, що під час зустрічі з адміністрацією ЗВО було обіцяно виправити. З метою покращення інформативності ОП в частині місії та стратегії ЗВО, а також відображення її складових в цілях ОП, рекомендується в розділ "Предметна область програми" ОП ввести компонент "Цілі освітньої програми", де буде зазначено, яким чином в ОП передбачено саме формування особистості і відповідності зазначеним ініціативам. ЕГ рекомендує доповнити ОП з урахуванням програми з вирішення найбільш нагальних викликів, які стоять перед Україною, започатковану ректором Університету.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Зустрічі з роботодавцями, здобувачами, випускниками та академічною спільнотою показали, що на підприємствах Полтавської та Харківської областей існує значний попит на випускників ОП. При цьому, стейкхолдери зазначили, що їх позиції і потреби враховані при розробці та постійному удосконаленні як ОП, так і її складових. Так, здобувачі з ОП (Мезенцев Сергій Миколайович, Дерев'яно Олег Євгенович) запропонували збільшити кількість годин для виконання курсового проекту з дисципліни «Техногенна та екологічна безпека в умовах виробничо-господарської діяльності», а також для вивчення дисципліни «Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами» (протокол засідання кафедри БПтаНС №5 від 21.12.22 р.). Роботодавці (Шкоп Андрій – директор Науково-виробничого підприємства «Техносинтез»; Олексієнко Сергій – заступник начальника з реклами та розвитку КП «Полтава-сервіс») запропонували розширити у навчальних компонентах практичні задачі для формування вмінь з оцінювання ризиків під час професійної діяльності та оцінки стану забезпечення техногенної і виробничої безпеки об'єктів, будівель, споруд, інженерних мереж (протокол засідання кафедри БПтаНС № 6 від 18.01.23 р.). Крім того, було погоджено з гарантом ОП розширити відповідні розділи дисциплін «Безпека праці та професійної діяльності», «Системний аналіз у вирішенні задач професійної та промислової безпеки» щодо реагування на надзвичайні

ситуації та події. Свідченням зазначеного вище є удосконалення змісту ОП у редакції 2023 року (<http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/uk/akredytatsiya-mag/>), збільшення кількості кредитів на дисципліни вільного вибору (12 кредитів ЄКТС по відношенню до 9 кредитів ЄКТС у редакції ОП 2021 року), а також зміни, які стосуються ресурсного забезпечення та академічної мобільності по відношенню до ОП 2022 року. Фактичними підтвердженнями урахування позицій та потреб зацікавлених сторін є рецензії-відгуки на проєкт ОП, протоколи засідання робочої групи з розробки ОП та протоколи засідання кафедри (<http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/uk/akredytatsiya-mag/>). Наприклад, в протоколі №5 від 21.12.22 р. засідання кафедри зазначена рекомендація випускника за ОП Деркач В.В., щодо необхідності збільшення самостійної роботи студентів для засвоєння матеріалів лекцій через додавання до дисциплін вільного вибору профільної підготовки дисципліну, спрямовану на застосування програмування в цивільній безпеці. Зазначимо, що представники академічної спільноти запропонували (протокол кафедри БПтаНС №6 від 18.01.23 р.) ввести дисципліну «Безпека праці в умовах особливого періоду», яку, за словами гаранта, започаткують в ОП 2024 року.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Аналіз складових ОП показав, що цілі ОП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Підтвердженням цього є безпосередня співпраця з роботодавцями під час проектування, удосконалення та реалізації ОП, змістова позитивна динаміка удосконалення ОП, а також наявність ОК «Регіональна техногенна та промислова безпека в умовах сталого розвитку», «Системний аналіз у вирішенні задач професійної та промислової безпеки» та «Техногенна та екологічна безпека в умовах виробничо-господарської діяльності» оновлення змісту якої передбачає постійне відслідковування тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, що визначено Стратегією розвитку Харківської області на 2021 – 2027 роки (<http://surl.li/aadyz>). Зокрема, в зазначеному документі в оперативних цілях 1 та 6 говориться про забезпечення пожежної, техногенної безпеки та цивільного захисту територій і населення, проведення просвітницьких заходів з питань цивільного захисту, що зумовило, ввести в ОП ОК «Соціальна відповідальність» та профільований пакет дисциплін 02 «Техногенна безпека». Також за результатами проведеного аналізу верифіковано, що в процесі розробки ОП враховано досвід вітчизняних освітніх програм другого (магістерського) рівня за спеціальністю 263 “Цивільна безпека” (інформація надана у Відомостях про самооцінювання). У тому числі враховано досвід освітньої програми «Цивільної безпеки» Придніпровської академії будівництва та архітектури та освітньої програми «Цивільна безпека» КрНУ імені Михайла Остроградського, які на сьогоднішній день є провідними за напрямом ОП. Також враховано досвід провідних іноземних професійних, освітніх та наукових установ з підготовки фахівців з безпеки праці: Європейської асоціації наук з безпеки (EAS) м. Краків (Польща), Вищої школи охорони праці в м. Катовіце, що безумовно відображено в меті ОП редакції 2023 року, яка і визначає цілі програми.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Аналіз ОП та її компонентів свідчить, що ОП враховує вимоги Стандарту вищої освіти за спеціальністю 263 “Цивільна безпека” галузі знань 26 “Цивільна безпека” для другого (магістерського) рівня вищої освіти, який затверджено наказом Міністерства освіти і науки України № 1291 від 22.10.2020 р. За результатами аналізу Відомостей про самооцінювання та проведених опитувань під час зустрічей з фокус-групами встановлено, що ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених Стандартом ВО, що додатково підкріплено виявленою задоволеністю здобувачів за ОП програмними результатами навчання, що вони отримали, а також роботодавцями, які підтвердили високий рівень підготовки випускників. ЕГ виявляє, що загальним компетенціям відповідають наступні ОК: ЗП1 «Інтелектуальна власність», ЗП2 «Інноваційне підприємництво та управління стартап проєктами» ЗП3 «Іноземна мова за професійним спрямуванням», а також СП1 «Техногенна та екологічна безпека в умовах виробничо-господарської діяльності», СП5 «Безпека праці та професійної діяльності», СП7 «Соціальна відповідальність» (до речі відповідає за формування особистості фахівця). ЕГ зазначає, що у ОП 2023 року пропущені відповідні ОК щодо загальних компетенцій ЗК5 і ЗК6. За словами гаранта, це сталось через технічну помилку і для їх забезпечення передбачено СП4 «Основи наукових досліджень» та СП2 «Системний аналіз у вирішенні задач професійної та промислової безпеки». Щодо спеціальних компетентностей, передбачено дев'ять ОК. Так, СК1 відповідає СП5 «Безпека праці та професійної діяльності», СК2 відповідає СП1 «Техногенна та екологічна безпека в умовах виробничо-господарської діяльності», СП3 «Регіональна техногенна та промислова безпека в умовах сталого розвитку», СП7 «Соціальна відповідальність», СК3 відповідає СП1 «Регіональна техногенна та промислова безпека в умовах сталого розвитку», СП6 «Техногенно-економічний аналіз професійної та промислової безпеки», СК4 відповідає СП3 «Регіональна техногенна та промислова безпека в умовах сталого розвитку», СК5 відповідає ЗП2 «Інноваційне підприємництво та управління стартап проєктами»; СК6 відповідає СП2 «Системний аналіз у вирішенні задач професійної та промислової безпеки»; СК7 відповідає СП1 «Техногенна та екологічна безпека в умовах виробничо-господарської діяльності», СП3 «Регіональна техногенна та промислова безпека в умовах сталого розвитку», СП8 «Переддипломна практика» та СК8 відповідає СП4 «Основи наукових досліджень». Таким чином, програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони. 1. Позитивна динаміка удосконалення ОП, яка відбувається перед кожним навчальним роком, що говорить про бажання гаранта ОП і викладачів знайти кращі підходи і можливості для підготовки майбутніх фахівців. Позитивні практики. 1. В Університеті запроваджена ініціатива з вирішення найбільш нагальних викликів, які стоять перед Україною у відповідності до цілей сталого розвитку, які відображаються у основних цілях ОП, що полягають у формуванні здатності в фахівців цивільної безпеки з ідентифікації та оцінці потенційних джерел небезпек різного характеру при експлуатації об'єктів господарювання для забезпечення сталого розвитку міст і громад, а також підтримці безпечного виробництва, інноваційних рішень та інфраструктури.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони: 1. ОП містить декілька змістовних недоліків, які не є критичними (описки, тавтологія, незначні неточності, тощо). 2. У розділі ОП «Викладання та оцінювання» відсутня інформація щодо обладнання та програмного забезпечення, яке використовується при проведенні чи виконанні практичних робіт, тренінгів, навчальних кейсів, також не зазначені інноваційні методи викладання. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Доповнити предметну область ОП і включити відповідні розділи в ОК з урахуванням програми з вирішення найбільш нагальних викликів, які стоять перед Україною, започатковану ректором Університету, яка пов'язана з реалізацією сталого розвитку. 2. Доповнити ОП в розділі «Викладання та оцінювання» найменуванням обладнання, що застосовується до виконання практичних робіт, програмним забезпеченням, що використовується для проведення тренінгів, навчальних кейсів. 3. Переглянути в розділі ОП «Загальна інформація» компоненту «Передумови вступу». У підрозділ ОП «Предметна область програми» ввести складову «Цілі освітньої програми», відобразивши в ній елементи місії та стратегії ЗВО, які фактично реалізовані на ОП. 4. Ввести дисципліну «Безпека праці в умовах особливого періоду» в ОП 2024 року, відповідно до рекомендацій академічної спільноти (протокол кафедри БПтаНС №6 від 18.01.23 р.), що дозволить підвищити практичні навички майбутніх фахівців щодо дій із запобігання втрати життя і здоров'я працівників в умовах особливого періоду.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Сформульовані в меті ОП цілі повністю відповідають місії та стратегії розвитку Університету та враховують потреби стейкхолдерів і тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. ОП має свою унікальність серед аналогічних програм інших закладів вищої освіти (визначено її метою та іншими елементами програми). ОП має позитивну динаміку удосконалення, що на думку експертної групи досягається плідною співпрацею із зацікавленими сторонами. Виявлені в ОП змістовні недоліки не є критичними і вони можуть бути усунені в робочому порядку при наступному перегляді ОП (згідно вимог ЗВО перегляд освітніх програм здійснюється кожного року, тому відповідальність за усунення недоліків в ОП покладено на гаранта). Таким чином, за сукупністю відповідностей підкритеріїв Критерію 1 встановлена оцінка В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Зміст ОП в частині обсягу навчального навантаження враховує вимоги ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» та відповідного Стандарту вищої освіти України для другого (магістерського) рівня за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» (затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 22.10.2020 № 1291) і складає 90 кредитів ЄКТС. Загальний обсяг обов'язкових дисциплін ОП складає 67 кредитів ЄКТС (74,4 % від загального обсягу ОП у кредитах ЄКТС), а обсяг вибіркових дисциплін – 23 кредити ЄКТС (25,6 % від загального обсягу ОП у кредитах ЄКТС). Випускникам ОП присвоюється освітня кваліфікація: магістр з цивільної безпеки за спеціалізацією «Охорона праці», що відповідає сьомому рівню НРК України.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОП, у тому числі назв освітніх компонент показав, що вона має чітку структуру, а освітні компоненти, включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему. Детальний аналіз розділу ОП «Структурно-логічна схема опанування обов'язкових освітніх компонентів», силабусів та робочих програм засвідчив, що всі взаємозв'язки освітніх компонент враховані при формуванні цієї схеми. РП навчальних дисциплін мають відповідну структурну форму, що створює гарні можливості для здобувачів в орієнтуванні програмних результатів, модулів, тем, системи оцінювання при їх початковому ознайомленні з ОК. В робочих програмах освітніх компонент міститься розділ «Результати навчання» до складу якого входить перелік результатів навчання за ОК. Аналіз освітніх компонент показав, що послідовність їх викладання, складає логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяє досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Також, при виконаному аналізі ЕГ було виявлено і декілька не критичних недоліків: в робочих програмах відсутня інформація про відповідність тем кожного заняття результатам навчання за ОП; в деяких робочих програмах наведена невідповідна інформація щодо структурно-логічної схеми зазначеної в ОП; наприклад, в РП «Основи наукових досліджень» (обов'язкова спеціальна компонента - СП4), в табл. 4 – перелік дисциплін, в колонці «Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на» наведено неіснуючі дисципліни, як-то «Метрологія, стандартизація, сертифікація та акредитація», «Виробнича санітарія», «Числові методи аналізу з охорони праці». ЕГ звернула увагу, що в ОП (редакції 2023 року), в матриці відповідності визначених результатів навчання, компетентностей та освітніх компонентів відсутні результати навчання для загальних компетентностей ЗК5 та ЗК6. Разом з тим, набуття зазначених загальних компетентностей передбачено РП навчальних дисциплін «Соціальна відповідальність» (ЗК5), «Основи наукових досліджень» та «Системний аналіз у вирішенні задач професійної та промислової безпеки» (ЗК5, ЗК6). Нажаль в робочих програмах відсутня інформація, щодо інструментів, обладнання та програмного забезпечення, які використовуються під час навчання за конкретною ОК. ЕГ відмічає, що в ОП 2023 року передбачає можливість здобуття освіти англійською мовою, оскільки п'ять викладачів за ОП мають сертифікат зі знання англійської мови на рівні B2 (<https://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/uk/prepod/sertyfikaty-b2/>).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності, що визначено цілями освітньо-професійної програми та її характеристикою. Це підтверджує аналіз ОП, який показав відповідність предметній області обов'язкових освітніх компонентів таких як: СП1 «Техногенна та екологічна безпека в умовах виробничо-господарської діяльності», СП2 «Системний аналіз у вирішенні задач професійної та промислової безпеки», СП3 «Регіональна техногенна та промислова безпека в умовах сталого розвитку», СП5 «Безпека праці та професійної діяльності», СП6 «Техногенно-економічний аналіз професійної та промислової безпеки», що дозволяє забезпечити підготовку фахівців, здатних вирішувати задачі у сфері цивільної безпеки. Під час зустрічей з роботодавцями ЕГ було з'ясовано, що вони добре орієнтуються в предметній області ОП, що додатково підтверджує зацікавленість роботодавців у випускників за освітньою програмою «Охорона праці», а також чіткість, зрозумілість та повноту викладення предметна область ОП.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

В Університеті створено умови для формування індивідуальної освітньої траєкторії, що регулює Положення про порядок реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін (https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2024/01/Polozhennya_pro_vybirkovist_DVV_20_12_20231.pdf). В Положенні надано загальну інформацію про вимоги і можливості формування здобувачами вищої освіти власної індивідуальної освітньої траєкторії, яка включає вибір профільованого пакету дисциплін, а також перелік дисциплін вільного вибору професійної підготовки. Зокрема п. 3.1 визначено, що «після зарахування до Університету, працівники приймальної комісії разом з дирекціями інститутів ознайомлюють здобувачів з переліком профільованих пакетів дисциплін та дисциплінами вільного вибору професійної підготовки на першому році навчання. Формування академічних груп відбувається на підставі заяв здобувачів вищої освіти про обрані блоки і дисципліни - при офлайн подачі документів або онлайн анкетуванні. Здобувачі вищої освіти надалі реалізують своє право вибору навчальних дисциплін з Каталогу та переліку дисциплін вільного вибору професійної підготовки певного навчального плану протягом весняного семестру, який передує навчальному року, під час якого передбачене їх вивчення». Положенням також передбачена можливість вибору навчальних дисциплін і в іншому ЗВО, а також визначено порядок доведення інформації про право на вибір дисциплін та його реалізацію до здобувачів освіти; послідовність дій при реалізації права здобувачів освіти на вибір дисциплін в Університеті; порядок призначення здобувачам освіти вивчення вибіркового дисциплін. Гарант ОП повідомив ЕГ, що здобувачі мають можливість самостійно обирати теми індивідуальних завдань, науково-дослідних робіт (проектів). Разом з тим, в Положенні про організацію освітнього процесу в розділі 10 не зазначена вказана інформація, тобто ЗВО не розглядає цей елемент

як формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачем. Додаткова інформація для здобувачів освіти щодо порядку вибору дисциплін протягом всього періоду навчання доводиться в рамках зустрічей з керівниками груп, гарантом ОП та завідувачем кафедри. Вибір дисциплін здійснюється з використанням функціоналу електронної системи Університету (MS Teams); посилання на опитування щодо вибору дисциплін також надається здобувачеві через функціонал електронної системи Університету. Зазначену вище інформацію підтвердили під час опитування викладачі та здобувачі вищої освіти. На веб-сторінці ОП (<https://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/uk/akredytatsiyamag/>) розміщено посилання на вибіркові освітні компоненти. Обсяг вибірових дисциплін ОП складає 23 кредити ЄКТС (25,6 % від загального обсягу ОП у кредитах ЄКТС), що відповідає законодавству України. Під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, ЕГ переконалася, що здобувачі ознайомлені з існуючими в ЗВО можливостями для формування їх індивідуальної освітньої траєкторії.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В ОП передбачено практичну підготовку здобувачів вищої освіти через проведення переддипломної практики (СП8 має загальний обсяг 15 кредитів ЄКТС) та через практичні заняття (ОК1, ОК2, ОК4-ОК10 ОП редакції 2023 року передбачають практичні заняття, які складають від 13,3 % до 21,3 % загального навантаження на освітніх компонентах, ОК3 - загальний обсяг аудиторних занять (35,5%) передбачений на практичну підготовку здобувачів). Проведення практичної підготовки на ОП регламентує Положення про порядок проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2023/12/Polozhennya-pro-poryadok-provedennya-praktychnoyi-pidgotovky-zdobuvachiv-vyshhoi-osvity.pdf>). Дане Положення якісно структуроване та інформативне за змістом. Норми положення передбачають можливість самостійного обрання здобувачем бази практики за погодженням із ЗВО. При цьому за ОП сформовані відповідні бази практик, які знаходяться за посиланням (<https://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/uk/pratsevlashtuvannya/>). Передбачається, що залік за результатами із практики виставляють на підставі оцінки результатів виробничої роботи, наданої в характеристиці керівника практики від підприємства, оцінки за оформлення звіту, щоденника, презентації здобувачами вищої освіти результатів проходження практики під час захисту звіту. Аналіз навчального плану підготовки за ОП для здобувачів вищої освіти 2023 р. вступу, затверджений Вченою радою ЗВО (протокол № 5 від 02.06.2023 р.), свідчить, що ЗП1-ЗП3 та СП1 – СП7 передбачають практичні заняття, які складають 192 години на освітніх компонентах, а практична складова за ЗП3 складає загальний обсяг аудиторних занять. Аналіз робочих програм освітніх компонент показав, що в них присутня інформація щодо тем (назв) практичних занять та їх змістовного обсягу. Опитування здобувачів вищої освіти свідчить, що вони задоволені практичною складовою ОП. Для відпрацювання практичних навичок здобувачів, викладачі ОП, використовують інноваційні методи навчання та проводять заняття у спеціалізованих лабораторіях, що є вкрай важливим для здобуття компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності випускників ОП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз ОП та її освітніх компонент свідчить, що всі вони побудовані з позиції надання здобувачам вищої освіти соціальних навичок (soft skills). В свою чергу результати перехресних опитувань викладачів і здобувачів вищої освіти підтвердили, що ОП направлена на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (навички командної роботи; прийняття та обґрунтування рішень; системного та стратегічного мислення; переконливої комунікації, гнучкість/здібність адаптуватись; вміння вирішувати проблемні ситуації; креативність). Перевагою ОП є те, що вона направлена на формування у здобувачів вищої освіти лідерських якостей, роботі в командах чи групах, а також навичок роботи з інноваційним програмним забезпеченням і законодавчо-нормативними документами, а також дозволяє підвищувати рівень професіоналізму через варіативну складову ОП. ЗВО також створює умови для набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills) і поза межами ОП, організовуючи тренінги, курси, тощо. Зокрема, у 2022 році було проведено інтенсив зі створення стартапу (<https://www.kpi.kharkov.ua/ukr/2022/02/03/intensyv-startap/>). Поміж іншим, під час такого навчання учасники програми вчаться розподілу ролей та внутрішній комунікації, майстерності презентації себе.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Оскільки професійний стандарт на професії, які зазначені в підрозділі ОП «Придатність до працевлаштування» (2149.2 Інженер з охорони праці; 2412.2 Експерт з умов праці; 2414.2 Експерт технічний з промислової безпеки та ін.), відсутні, то розробники ОП враховують вимоги типових посадових інструкцій на зазначені вище професії.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Навчальні плани для здобувачів вищої освіти 2022 та 2023 років вступу розміщено у вільному доступі на веб-сторінці кафедри, вкладка «Освітні програми» (<http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/uk/akredytatsiya-mag/>), що є позитивною практикою інформування здобувачів щодо їх обсягів навантаження. За своїм змістом та обсягами обов'язкових освітніх компонент, навчальні плани узгоджуються з ОП редакції 2022 та 2023 років, відповідно. Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в НТУ ХПІ. Розподіл обсягу дисциплін здійснюється з урахуванням тенденції збільшення самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Рекомендована кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС становить від 50% до 33% від загального обсягу годин на навчальну дисципліну. Данна рекомендація витримана при складанні навчальних планів 2022 та 2023 років, а саме: відповідно до навчального плану за ОП для здобувачів вищої освіти 2022 року вступу обсяг аудиторного навантаження складає: ЗП1 – ЗП3 – 35,5%; СП1 – 53,3%, СП2, СП3, СП5, СП6, СП7 – 40%, СП4 – 53,3%. Для варіативних дисциплін передбачено аудиторне навантаження в обсязі 40 %, 53,3% (ВП1.1-ВП2.3, ВВП4-ВВП6) та 35,5% (ВВП1-ВВП3) від загального обсягу годин; відповідно до навчального плану за ОП для здобувачів вищої освіти 2023 року вступу обсяг аудиторного навантаження складає: ЗП1 – ЗП3 – 35,5%; СП1 – 42,7%, СП2, СП3, СП5, СП6, СП7 – 40%, СП4 – 35,5%. Для варіативних дисциплін передбачено аудиторне навантаження в обсязі 35,5% (ВП1.3, ВП2.3, ВВП1-ВВП6) та 40% (ВП1.1, ВП1.2, ВП2.1, ВП2.2) від загального обсягу годин. Недоліком навчального навантаження для здобувачів вищої освіти 2023 р. вступу є зниження кількості аудиторних (лекційних) занять за освітніми компонентами обов'язкової - СП1 і СП4 та варіативної складової – ВП1.2, ВП1.3, ВП2.2, ВП2.3, ВВП4-ВВП6, за рахунок перерозподілу кількості годин між аудиторною та самостійною роботою. Проте, загальний обсяг навантаження за даними освітніми компонентами у кредитах ЄКТС не змінився. Відповідно до навчальних планів, навантаження за семестрами розподілено рівномірно (по 30 кредитів у кожному семестрі), варіативна складова для здобувачів вищої освіти 2023 року вступу забезпечується переважно у II семестрі: I сем. – 4 кредити ЄКТС (які забезпечуються за рахунок профільованого пакету дисциплін), II сем. – 19 кредитів ЄКТС (які забезпечуються за рахунок профільованого пакету дисциплін – 5 кредитів ЄКТС та дисциплін вільного вибору здобувачів – 12 кредитів ЄКТС). Результати зустрічі із здобувачами вищої освіти, із представниками студентського самоврядування свідчать, що обсяг ОП та окремих її освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

ЕГ з'ясувала, що ЗВО значну увагу приділяє популяризації дуальної форми навчання (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/metodotdel/pro-dualnu-osvitu/>). На веб-сторінці методичного відділу НТУ "ХПІ" наведено чотири підприємства-партнера з якими укладені відповідні угоди про дуальну форму освіти (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/metodotdel/pidpruyemstva-partneru/>). Серед них знаходиться АТ «Українські енергетичні машини» («Турбоатом»), представники, якого залучені до обговорення даної ОП, а також до викладання дисциплін в якості професіоналів-практиків. Отже, за ОП дуальна форма освіти можлива відповідно до Тимчасове положення про порядок організації та проведення дуального навчання в Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/metodotdel/wp-content/uploads/sites/28/2023/06/ТУМЧАСОВЕ-ПОЛОЖЕННЯ-ПРО-ПОРЯДОК-ОРГАНІЗАЦІЇ-ТА-ПРОВЕДЕННЯ-ДУАЛЬНОГО-НАВЧАННЯ-В-НТУ-ХПІ.pdf>), однак наразі вона не здійснюється, через об'єктивні причини (близькість до зони бойових дій). За словами гаранта ОП, в цьому напрямі, постійно ведеться роз'яснювальна робота зі здобувачами.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильні сторони. 1. ОП та її освітні компоненти побудовані з позиції надання здобувачам вищої освіти соціальних навичок (soft skills): формування лідерських якостей, роботі в командах чи групах, а також навичок роботи з інноваційним програмним забезпеченням і законодавчо-нормативними документами. Позитивні практики. 1. Позитивною практикою ЗВО є інформування здобувачів освіти щодо обсягів їх навантаження відповідно до ОП за допомогою веб-сторінки ОП на сайті кафедри. 2. В ОП передбачено можливість здобуття освіти англійською мовою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: 1. Освітня програма, робочі програми навчальних дисциплін та навчальний план для здобувачів вищої освіти мають технічні помилки, зокрема відсутня інформація про інструменти, обладнання та програмне забезпечення, яке використовуються під час навчання за конкретною ОК 2. Недоліком навчального навантаження для здобувачів вищої освіти 2023 року вступу є зниження кількості аудиторних (лекційних) занять за освітніми компонентами обов'язкової складової. 3. В Положенні про організацію освітнього процесу в розділі 10 не зазначена інформація щодо можливості здобувачами самостійно обирати теми індивідуальних, курсових чи науково-дослідних робіт. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Внести зміни в ОП, навчальний план та робочі програми навчальних дисциплін щодо усунення технічних помилок (до наступного

навчального року). 2. Під час оновлення ОП ретельно виконувати аналіз з кількості годин для аудиторних занять за ОК. 3. Доповнити Положення про організацію освітнього процесу інформацією щодо можливості здобувачами самостійно обирати теми індивідуальних, курсових чи науково-дослідних робіт.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП відповідає визначеному критерію, оскільки: обсяг освітньої програми та її окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження (90 кредитів ЄКТС); зміст освітньо-професійної програми відповідає предметній області спеціальності 263 “Цивільна безпека”, має чітку структуру та реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів вищої освіти, а освітні компоненти, включені до ОП, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання; структура ОП передбачає можливість формування здобувачами вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії (обсяг варіативної складової ОП 23 кредити ЄКТС, що складає 25,6% від загального обсягу ОП); ОП та навчальний план за ОП передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти (обсяг виробничої практики 15 кредитів ЄКТС; ОК1, ОК2, ОК4-ОК10 ОП редакції 2023 року передбачають практичні заняття, які складають від 13,3 % до 21,3 % загального навантаження на освітніх компонентах, ОК3 - загальний обсяг аудиторних занять (35,5%) передбачений на практичну підготовку здобувачів); ОП сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти соціальних навичок (soft skills), насамперед лідерських якостей, практичних навичок роботи з програмним забезпеченням і законодавчо-нормативними документами в сфері охорони праці. Оскільки виявлені недоліки не знижують загальну якість структури та змісту освітньої програми і більшість з них може бути усунена в робочому порядку до нового навчального року (серпень 2024 р.), у тому числі при перегляді ОП та силабусів і робочих програм її освітніх компонентів, то ОП за критерієм 2 оцінено за рівнем В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до НТУ «Харківський політехнічний інститут» у 2023 році (далі Правила прийому) є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Правила прийому розміщені в розділі «Абітурієнт» (http://vstup.kpi.kharkov.ua/admission/admission_rules/). Також на цій веб-сторінці сайту ЗВО надається наступна інформація: інструкція щодо створення персонального електронного кабінету вступника, інструкція щодо створення електронно-цифрового підпису через Приват24, інструкція зі вступу до магістратури НТУ «ХПІ»; список конкурсних пропозицій НТУ «ХПІ», програми вступних випробувань, допоміжна інформація з реєстрації на ЄВІ та/або ЄФВВ. Конкурсний відбір на ОП проводиться на основі здобутого освітнього ступеня вищої освіти бакалавра на основі фахового випробування (<http://vstup.kpi.kharkov.ua/programy-vstupnykh-vyprobuvan/>). Гарною практикою є можливість отримати відповіді на питання, щодо особливостей вступу у розділі «Питання-відповіді» (<http://vstup.kpi.kharkov.ua/admission/pytannia-ta-vidpovidi/>). Передбачена можливість з підготовки до вступу за обраною спеціальністю у вигляді консультацій (<http://vstup.kpi.kharkov.ua/pidgotovchi-kursy-dlia-vstupu-v-magistraturu/>). Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти було підтверджено, що вони ознайомлені з Правилами прийому і вони їм зрозумілі. Експертна група не виявила дискримінаційних положень у Правилах прийому на навчання за ОП.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

На основі аналізу представлених матеріалів, щодо організації вступу здобувачів освіти ЕГ дійшла висновку, що Правила прийому дійсно враховують особливості ОП. Оскільки вступ передбачає складання фахового вступного випробування, програма якого наведена в “Програмі для проведення вступних випробувань за фахом при зарахуванні на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» за конкурсними пропозиціями: Охорона праці». Разом з тим, розміщений в мережі документ не має відомостей щодо його затвердження головою приймальної комісії (<http://surl.li/qziau>). В розділі «Охорона праці» згаданої програми фахового іспиту, міститься інформація щодо критеріїв оцінювання, переліку тем, з яких формуються запитання та задачі, є рекомендована література щодо підготовки, але відсутні приклади тестових завдань, що не дозволяє зрозуміти складність завдань. Передбачається, що фахове вступне випробування здійснюється з використанням засобів дистанційної електронної комунікації на платформі MS Teams ЗВО. За словами гаранта ОП для верифікації, абітурієнт підключився до онлайн платформи, потім підтверджував свою особу за допомогою паспорту, кожен окремо отримував білет з питаннями. Разом з тим процедура ідентифікації здобувача не наведена в Положенні про екзаменаційну комісію

(http://public.kpi.kharkov.ua/wp-content/uploads/2017/01/POLOZHENNYA_pro_ekzamen_komisiyu.pdf), що потребує внесення відповідних змін щодо дистанційного формату проведення вступних випробувань. Відповідно до програми фахового іспиту, кожен екзаменаційний білет складається з 30 питань, які охоплюють чотири провідні дисципліни, які викладаються на рівні бакалаврату: теорія ризиків, управління охороною праці, виробнича санітарія, оцінка відповідності умов праці робочого місця.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, висвітлені в наступних документах Університету: Положення про організацію освітнього процесу в НТУ «ХПІ», Положення про академічну мобільність студентів, аспірантів, докторантів, науково-педагогічних та наукових працівників університету, Положення про порядок визнання результатів неформальної та інформальної освіти НТУ «ХПІ» (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2024/01/Polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-neformalnoyi-ta-informalnoyi-osvity.pdf>). Визнання результатів попереднього навчання здійснюється на підставі порівняння індивідуального навчального плану підготовки здобувача вищої освіти за певною освітньою програмою Університету та документів, виданих здобувачу вищої освіти в іншому місці отримання освіти, а саме, академічної довідки у випадку поновлення на навчання; копії академічної довідки або навчальної картки у випадках переведення, в рамках паралельного (одночасного) навчання за декількома освітніми програмами; додатку до диплома у випадку зарахування до Університету на основі раніше здобутого освітнього ступеню; довідки з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків у випадку академічної мобільності. Проведений аналіз нормативної бази Університету підтвердив, що в ЗВО створені належні умови для академічної мобільності і визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, що було підтверджено і здобувачами під час фокус-зустрічі з експертною групою, однак, особисто в них не було необхідності визнання таких результатів навчання.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в ЗВО є чіткими і зрозумілими, регулюються нормами Положення про порядок визнання результатів неформальної та інформальної освіти у НТУ «ХПІ» (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2024/01/Polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-neformalnoyi-ta-informalnoyi-osvity.pdf>). Згідно із зазначеним вище Положенням визнання результатів навчання, набутих у неформальній освіті розповсюджується як на обов'язкові, так і на вибіркові освітні компоненти ОП. Зарахована може бути як навчальна дисципліна повністю, так і її складові (змістовні модулі, окремі теми). Визнання результатів навчання, набутих у неформальній освіті дозволяється для ОК, їх окремих складових в будь-якому семестрі. Університет може визнати результати навчання, здобуті у неформальній освіті, в обсязі не більше ніж 25 % від загального обсягу ОП. Уповноваженим підрозділом, що здійснює процедуру визнання результатів виступає випускова кафедра, що реалізує ОП. Особа, яка звертається до Університету з відповідним проханням, подає відповідну заяву на ім'я керівника уповноваженого підрозділу, декларацію про попереднє навчання та додаткові документи, які підтверджують наведену інформацію (за наявності). Уповноважена особа, яка здійснила прийом заяви, проводить аналіз достатності інформації щодо здобутого заявником результатів інформального навчання і здобутого досвіду та її перевірку. За результатами перевірки отриманої від заявника інформації, керівником уповноваженого підрозділу ухвалюється рішення у вигляді протоколу засідання, який подається до навчального відділу. У разі позитивного рішення предметною комісією уповноваженого підрозділу, до складу якої входять завідувач випускової кафедри, гарант ОП, науково-педагогічні працівники (далі НПП), які викладають дисципліну, що пропонується до зарахування повністю, проводиться аналіз відповідності результатів неформального навчання з результатами навчання, передбаченими ОП, за змістом і рівнем складності. За результатами аналізу предметна комісія приймає один з визначених Положенням про порядок визнання результатів неформальної та інформальної освіти рішень: визнати/невизнати результати навчання, призначити дату проведення позачергового контрольного заходу.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильні сторони: не виявлено. Позитивні практики: 1. Позитивною практикою є оприлюднення у зручній та доступній формі для здобувачів інформації про визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та у неформальній освіті. 2. Гарною практикою є можливість отримати відповіді на питання, щодо особливостей

вступу у розділі «Питання-відповіді». 3. В ЗВО створені належні умови для академічної мобільності та визначені чіткі і зрозумілі правила визнання результатів навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: 1. Встановлено, що програма фахового іспиту за ОП «Охорона праці» має значний об'єм інформації, оскільки представлена в єдиному документі, де розміщені програми фахових іспитів інших ОП (101, 131, 132, 133, 145, 263, 274), що ускладнює пошук та ознайомлення вступників з вказаними вимогами до вступу. 2. В «Програмі для проведення вступних випробувань за фахом при зарахуванні на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» за конкурсними пропозиціями...» не наведено приклади тестових завдань, що не дозволяє зрозуміти їх складність. 3. В нормативних документах ЗВО Положення про екзаменаційну комісію, а також Положення про організацію освітнього процесу не вказано, щодо можливості складання вступних іспитів у дистанційному форматі, що потребує чіткого опису процедури верифікації абітурієнта. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Відповідальному за оновлення сайту Університету створити, можливість швидкого доступу до розділу Охорона праці в Програмі фахового іспиту через інтерактивні сторінки (виправити до початку вступної кампанії). 2. Гаранту ОП до початку вступної кампанії доповнити програму фахового іспиту в розділі охорона праці прикладами тестових завдань, що дозволить краще зрозуміти вступникам, рівень їх складності. 3. Рекомендується керівнику навчального відділу Університету до 25 року запропонувати та затвердити пропозиції на Вченій раді НТУ ХПІ, щодо змін в Положенні про організацію освітнього процесу та Положенні про екзаменаційну комісію для верифікації здобувачів при проведенні іспитів і заліків у дистанційному форматі. 4. Директору інституту МІТ забезпечити своєчасне оновлення програми фахового іспиту за ОП 24 року до початку вступної кампанії та проконтролювати розміщення її на сайті Університету з відповідними змінами.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Оскільки правила прийому на ОП є зрозумілими, доступними, програма вступного випробування за своїм змістом відображає особливості ОП і в ЗВО розроблені норми щодо визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та у неформальній освіті, і з ними ознайомлені здобувачі вищої освіти, то за критерієм 3 встановлено повну відповідність. Беручи до уваги, що виявлені недоліки не є критичними і можуть бути усунені в робочому порядку при формуванні Правил прийому на ОП в 2024 році (до початку вступної кампанії), то ОП за даним критерієм оцінюється за рівнем В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

В Положенні про організацію освітнього процесу в НТУ «ХПІ» (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/dokumenty/normatyvni-dokumenty/>) зазначено, що основними формами реалізації освітнього процесу є навчальні заняття (лекції, лабораторні та практичні заняття, командна та самостійна робота студента, семінарські заняття з організацією дискусій, лабораторні заняття з використанням наукового пошуку і дискусій, виконання курсових проєктів), контрольні заходи (іспит, залік), практична підготовка (виробнича практика). Методи навчання, які використовуються на ОП, засновані на поєднанні педагогіки та андрагогіки, тобто на самостійному навчанні та експериментуванні, активному використанні методів ситуацій та тренування чуйності, розвитку soft skills. Це підтверджує аналіз матриці відповідності методів результатам навчання та опитування фокус-груп. Зокрема, при вивченні дисциплін «Техногенна та екологічна безпека в умовах виробничо-господарської діяльності» та «Регіональна техногенна та промислова безпека в умовах сталого розвитку» використовується дослідницький метод, коли на практичних заняттях студенти здобувають знання і вирішують поставлені викладачем проблеми, виконуючи дослідження з тестового матеріалу, порівнюючи та аналізуючи різноманітні варіанти отриманих результатів, а при вивченні дисципліни «Безпека праці та професійної діяльності» передбачено вирішення ситуаційних завдань. ЕГ з'ясувала, що методи навчання і викладання обираються викладачем самостійно і доводяться до відома здобувачів вищої освіти перед початком курсу. Крім того, здобувачі підтвердили, що під час обговорення проблемних питань вони вільні у висловленні та відстоюванні власної думки та інтересів. Освітню дистанційну діяльність в Університеті організовано на базі MS Teams. Реалізація студентоцентрованого освітнього процесу у ЗВО забезпечується через: оприлюднення освітніх програм та експертизу роботодавцями актуальності змісту ОП. Вивчення рівня задоволеності здобувачів відбувається під час бесід з куратором навчальної групи та за результатами опитувань. Викладачі ОП підтвердили, що їм надається

можливість творчо наповнювати зміст дисциплін, обирати форми та методи навчання. Надані викладачами і здобувачами вищої освіти відповіді свідчать, що в ЗВО впроваджено студентоцентризований підхід і він ґрунтується на засадах взаємоповаги між студентами і викладачами.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК висвітлена в РП навчальних дисциплін та силабусах, які розміщені на сайті випускової кафедри (<http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/uk/akredytatsiya-mag/study-magistr/>). Аналіз робочих програм та силабусів показав, що вони містять інформацію для розрахунку підсумкової оцінки. В силабусах додатково міститься інформація про викладача, академічної політики, зокрема щодо академічної етики. Разом з тим, РП та силабуси ОК доцільно розмістити інформацію щодо деталізації критеріїв оцінювання у межах модуля, практичного заняття. ЕГ пересвідчилась, що ОП дійсно забезпечена необхідним навчально-методичним забезпеченням дисципліни (навчальним посібником чи конспектом лекцій, методичними вказівками до виконання самостійної та практичної роботи), яке розміщено на сайті кафедри (<http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/uk/akredytatsiya-mag/study-magistr/>). Також навчально-методичне забезпечення продубльовано на дистанційній платформі Moodle. За словами здобувачів за ОП, викладачі на першому занятті у семестрі, доводять до відома стислий зміст та тематику навчальної дисципліни, яка викладається, форми контрольних заходів та критерії оцінювання, методи (форми) викладання. Крім того, критерії оцінювання навчальних дисциплін ОП можна переглянути на електронних ресурсах ЗВО. Наприклад, в програмних комплексах MS Teams та на веб-сайті кафедри. Також на сайті кафедри розміщено графік організації освітнього процесу, розклади атестаційних тижнів (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/navchalnyj-protses/grafik-navchalnogo-protsesu/>) та розклад занять (<http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/uk/rozklad-zanyat/>). Створена додаткова можливість для консультацій викладачів через канали зв'язку через MS Teams, Telegram. Існує відео-контент на YouTube каналі кафедри, де висвітлені як організаційні питання (обговорення ОП зі стейхолдерами), так і відео-лекції з дисциплін.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час реалізації ОП в Університеті забезпечується поєднання навчання і досліджень, через написання курсових робіт. Для кращої комунікації та залучення студентів до науки, кожного року студенти приймають участь у конференціях: Міжнародній науковій конференції EAS "Безпека людини у сучасних умовах", яка проводиться кафедрою у грудні кожного року (<http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/uk/bezpeka-lyudyny-u-suchasnyh-umovah/>) та Міжнародній науково-практичній конференції «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я» (MicroCAD) (<https://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/uk/konferentsiya-microcad/>). Також підтвердженням існування зв'язку між навчанням і дослідженнями є наявність публікацій здобувачів на конференціях і у фахових виданнях. Зокрема, студент групи МІТ-М622 Дерев'яно Олег Євгенович протягом 2023 року брав участь у 4 конференціях, має 5 тез доповідей у співавторстві. Під час зустрічей зі здобувачами та роботодавцями експертна група з'ясувала, що Університет заохочує здобувачів вищої освіти, разом з викладачами, займаються науковими дослідженнями з пошуку рішень актуальних задач з підвищення рівня безпеки праці на конкретних підприємствах, які тісно співпрацюють з кафедрою безпеки праці та навколишнього середовища. На думку роботодавців такий підхід сприяє науковому та критичному мисленню майбутніх фахівців. Додатково реалізуються різні форми заохочення здобувачів вищої освіти: проведення кейс-чемпіонатів, грантова підтримка та проведення конкурсів. Крім того, заохочення магістрів до наукової діяльності відбувається через платформу Європейського співтовариства з охорони праці (ЕСОП). Раз на рік ЕСОП пропонують вирішення актуальних тем з підвищення рівня безпеки праці, які визначають роботодавці. Таким чином студенти мають можливість навчатись дослідницькій та публікаційній активності за взірцевими стандартами наукометричних баз.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Проведений аналіз робочих програм, силабусів та наукових робіт викладачів ОП показав, що вони оновлюють зміст робочих програм на основі сучасних наукових досягнень і сучасних практик. Для викладання своїх дисциплін викладачі використовують матеріали, які спираються на останні наукові досягнення у сфері цивільної безпеки. Оновлення змісту освітніх компонентів також відбувається за досвідом, який отримують викладачі під час підвищення кваліфікації та участі у конференціях, вебінарах, круглих столах, онлайн зустрічах різних форматів, наукових проектах національного та міжнародного рівня (за всіма критеріями наявна висока активність). За інформацією наданою Гарантом ОП, оновлення змісту освітніх компонентів відбувається за ініціативою викладача перед початком нового навчального року. Зокрема, доцент Твердохлебова Н.Є. після проходження стажування за програмою загальних питань охорони праці в ТОВ «Головний навчально-методичний центр» ввела в навчальний процес за дисципліною «Регіональна техногенна та промислова безпека в умовах сталого розвитку» застосування інноваційних та інтерактивних методів під час дистанційного навчання студентів (хмарного сховища, системи

корпоративної комунікації). Також проф. Березуцьким В.В було вдосконалено дисципліну «Техногенна та екологічна безпека в умовах виробничо-господарської діяльності» для викладання якої використовуються інтерактивна гра Bowtie Game (<https://www.wolterskluwer.com/en/expert-insights/the-bowtie-game-guestblog-series-play-and-learn-part-1>), яка допомагає здобувачам встановити причинно-наслідкові зв'язки між небезпекою та небезпечною подією та визначити запобіжні чинники. ЕГ відмічає, що в робочих програмах дисциплін наводяться посилання на власні дослідження викладачів. Експертна група також встановила, що до оновлення освітніх компонентів долучаються й здобувачі через анкетування, результати анкетування показують задоволеність змістом навчання за ОП. ЕГ встановила, що викладачі у посиланнях на навчальну літературу у робочих програмах та силабусах дисциплін вказують свої власні наукові здобутки, що сприяє науковому та критичному мисленню здобувачів.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності Університету, передусім, завдяки можливостям академічної мобільності учасників освітнього процесу, яка описана в Положенні про академічну мобільність студентів, аспірантів, докторантів, наукових, науково-педагогічних, педагогічних та інших працівників (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2023/12/Polozhennya-pro-akademichnu-mobilnist-studentiv.pdf>). Прикладом реалізації академічної мобільності на ОП є співпраця з Університетом ім. Яна Длогуша в м. Ченстохові (Польща), з яким підписано наказ про навчання здобувачки групи МІТ-622 Ляшко Валерії з 1.03.2024 р. по 31.05.2024 р. Також кафедра залучена до програми Вищої школи менеджменту охорони праці міста Катовіце (Польща) - WSZOP, яка є лідером в сфері освіти з питань безпеки. На час проведення акредитації викладачі залучені до співпраці з інститутом Global Institute for IT Management, де приймають участь у сумісній діяльності з розробки програм з лідерства у сфері безпеки. Доц. Букатенко Н.О. пройшла навчання в центрі досконалості Жана Монне «Європейські Студії соціальних інновацій в освіті» (ESSIE) - 101085552 -ERASMUS-JMO-2022-COE та у синергії з проектами напряму Еразмус + KA2 «Університети-Громади: Посилення співпраці» 101083077 - UNICOM - ERASMUS-EDU-2022-CBHE (сертифікат № 2023_AS-000043). Здобувачі за ОП мають вільний доступ до міжнародних джерел наукової та професійної інформації: Research4Life, електронна бібліотека ScienceDirect, а також доступ до аналітичного ресурсу SciVal та Bentham Science (доступні книги та журнали). Здобувачам надано можливість проходити навчання на платформі «Coursera». Крім того, викладачі постійно приймають участь у міжнародних науково-технічних конференціях, про що свідчить перелік їх публікацій в міжнародних журналах, які індексуються міжнародними наукометричними базами Scopus та Web of Science, а також наявність відповідних сертифікатів. Разом з тим, відділу міжнародних зв'язків доцільно вжити заходів щодо: популяризації можливості здобувачів вищої освіти приймати участь в діючих програмах міжнародної академічної мобільності та запровадити ефективні практики щодо здійснення консультативної й дорадчої допомоги здобувачам вищої освіти ОП у зазначеному контексті; для викладачів ОП провести навчальні тренінги з пошуку міжнародних грантів і закордонних стажувань та оформлення відповідних заявок; запрошення викладачів іноземних ЗВО для викладання лекцій та інтенсифікації програм обміну.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильні сторони: 1. На YouTube каналі кафедри БПтаНС розміщені відео лекції дисциплін. 2. Викладачі за ОП залучені до міжнародної сумісної діяльності за програмою WSZOP. Позитивні практики: 1. В Університеті забезпечено доступ і викладачам, і здобувачам вищої освіти до баз даних Research4Life, електронної бібліотеки ScienceDirect, аналітичного ресурсу SciVal, а також створена можливість проходити навчання на платформі «Coursera». 2. Викладачі у посиланнях на навчальну літературу у робочих програмах та силабусах дисциплін вказують свої власні наукові здобутки, це сприяє науковому та критичному мисленню здобувачів. 3. У відповідності до угоди про співпрацю між Університетом ім. Яна Длогуша в м. Ченстохові (Польща), підписано наказ про навчання здобувачки групи МІТ-622 Ляшко Валерії з 1.03.2024 р. по 31.05.2024 р.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: 1. Здобувачі за ОП не мають активності в процесах інтернаціоналізації ЗВО. Рекомендації: 1. Для покращення практичної підготовки здобувачів ОП, гаранту ОП в наступному навчальному році, разом з роботодавцями та викладачами за відповідними ОК реалізувати можливість 3D турів на виробничі підприємства, що дозволить в реальному часі визначати рівень ризику при виконанні виробничих завдань. 2. Гаранту ОП протягом навчального року забезпечити систематичні зустрічі (не менше раз за навчальний семестр) зі здобувачами стосовно можливостей Університету у долученні до міжнародних програм та грантів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Експертна група встановила відповідність усіх підкритеріїв Критерію 4, що обґрунтовано поєднанням на ОП навчання і досліджень, а також з явною інтернаціоналізацією діяльності, що засвідчується відповідною угодою між Університетом ім. Яна Длогуша в м. Ченстохові (Польща), за якою підписано наказ про навчання здобувачки групи МІТ-622 Ляшко Валерії; своєчасним наданням доступної і зрозумілої інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів ОП, періодичним оновленням їх змісту на основі наукових досягнень і сучасних практик. Оскільки навчання і викладання за ОП не має суттєвих недоліків, експертна група оцінює критерій 4 за рівнем В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Експертна група встановила, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти у ЗВО регламентують Положення про організацію освітнього процесу в НТУ «ХПІ» (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/metodotdel/wp-content/uploads/sites/28/2024/01/Polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu-29.11.2023.pdf>) та Положення про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2024/01/Polozhennya-pro-kryteriyyi-otsinyuvannya-znan-ta-vmin-i-pro-rejtyng-zdobuvachiv.pdf>). Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти містяться в робочих програмах освітніх компонентів ОП, відповідають критеріям, які встановлені в зазначених вище Положеннях. Форми підсумкового контролю, які визначені в робочих програмах навчальних дисциплін, співпадають з формами підсумкового контролю, які вказані в ОП та навчальному плані. В робочих програмах зазначений вид підсумкового контролю, який включає розподіл балів між контрольними роботами, практичними роботами, індивідуальними завданнями та іспитом (заліком). Разом з тим, існують відмінності у представленні інформації у робочих програмах щодо методів навчання і методів контролю. Так у РПНД «Безпека праці та професійна діяльність» наведено розрахунок балів щодо поточного оцінювання, а в РПНД «Основи наукових досліджень» така інформація відсутня. Здобувачі освіти під час фокус-зустрічі з експертною групою підтвердили свою обізнаність з системою оцінювання, а представники студентського самоврядування повідомили про те, що за результатами аудиторної та позааудиторної роботи студентам нараховується та виплачується стипендія. Окрім цього, інформація щодо повної обізнаності усіх здобувачів з формами підсумкових контрольних заходів підтверджується і результатами їх анонімного опитування (<http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/wp-content/uploads/sites/171/2023/12/opytuvannia-mahist-opp.pdf>).

Здобувачі повідомили, що інформацію про методи контролю надають викладачі на перших заняттях з дисципліни, а також вони її отримують на офіційному веб-сайті та через керівників груп з використанням програмного забезпечення MS Teams та Moodle. Розклад контрольних заходів (екзаменів, заліків) оприлюднюється на офіційному веб-сайті Університету (<https://schedule.kpi.kharkov.ua/>). Експертна група зробила висновок, що форми підсумкових контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, доступними для ознайомлення та дозволяють встановити досягнення здобувачами результатів навчання для кожного окремого освітнього компоненту та освітньої програми в цілому.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів, які навчаються за ОП, відбувається у формі атестаційного іспиту, що відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» для другого (магістерського) рівня. Атестаційний іспит складається з теоретичної та практичної частини, які передбачають комплексну перевірку засвоєння освітніх компонентів, здатність здобувачів абстрактно мислити, демонструвати інноваційність у розв'язанні практичних завдань. При цьому практична частина передбачає доповідь з вирішення одного із проблемних питань охорони праці, яка представляється у формі Есе. Форма атестації здобувачів вищої освіти зазначена в ОП і відповідає вимогам Стандарту вищої освіти (Розділ «Форма атестації здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Охорона праці» за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»). Загальні умови проведення атестаційного іспиту викладені у Положенні про екзаменаційну комісію у НТУ «ХПІ» (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2024/01/Polozhennya-pro-ekzamenatsijnu-komisiju.pdf>) та конкретизовані у Програмі випускного кваліфікаційного іспиту за ОП «Охорона праці» (редакція 2023 р., магістерський рівень (http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/wp-content/uploads/sites/171/2024/02/programm_vki_263m_2023.pdf)).

Особливістю атестаційного іспиту є необхідність доповіді підготовленого Есе на одне із проблемних питань охорони

праці, які зазначені в Програмі випускного кваліфікаційного іспиту. Для підготовки Есе за кожним здобувачем закріплюється «викладач-тьютор», який консулює здобувача щодо всебічного розкриття відповідного питання. Необхідність підготовки Есе на одне із проблемних питань охорони праці, за словами гаранта ОП, потребує виділення певного часу, що зазначається в ОП. Разом з тим, У програмі випускного кваліфікаційного іспиту за ОП «Охорона праці» не міститься інформація щодо тем, які необхідні для написання Есе.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів регулюють Положення про організацію освітнього процесу в НТУ «ХПІ», Положення про екзаменаційну комісію у НТУ «ХПІ». Відповідно до зазначених вище Положень, у робочих програмах дисциплін та силабусах, програмах атестаційного іспиту формуються процедури проведення, строки та розподілення балів контрольних заходів. Порядок оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів закріплено у Положенні про організацію освітнього процесу в НТУ «ХПІ». Під час інтерв'ювання здобувачі вищої освіти зазначили, що їм зрозумілі правила проведення контрольних заходів і відомо про можливість оскарження та повторного проходження контрольних заходів. За словами Гаранта і здобувачів ОП, практики оскарження процедури проведення контрольних заходів та результатів контрольних заходів на ОП не було. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується шляхом визначення у Положенні про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2024/01/Polozhennya-pro-kryteriyi-otsinyuvannya-znan-ta-vmin-i-pro-rejtyng-zdobuvachiv.pdf>), Положенні про екзаменаційну комісію у НТУ «ХПІ» і Положенні про організацію освітнього процесу в НТУ «ХПІ» (зокрема в п.8.7.) (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2023/12/Polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu.pdf>) чітких вимог до оцінювання, наявністю поточного контролю, створення рівних умов для здобувачів під час контрольних заходів, завчасне оприлюднення критеріїв, методів оцінювання у системі управління навчанням (Moodle). А також шляхом встановлення процедури оскарження результатів оцінювання, згідно з якою здобувач має право отримати роз'яснення щодо отриманої оцінки у викладача, який проводив контрольний захід і, у разі незгоди з наданим роз'ясненням, звернутись з умотивованою заявою (щодо не врахування оцінювачем важливих обставин при оцінюванні) до директора інституту, який ухвалює рішення з урахуванням мотивів заяви здобувача та пояснень оцінювача. За рішенням директора може бути створена комісія з НПП, що викладають ту ж саму чи суміжну дисципліну або мають достатню компетенцію для оцінювання роботи здобувача вищої освіти. В останньому випадку рішення щодо висловленої здобувачем незгоди приймає комісія. Здобувачі ОП і НПП на фокус-зустрічах з експертною групою зазначили, що вони ознайомлені з процедурою вирішення конфліктних ситуацій, випадків конфліктів, у тому числі щодо системи оцінювання, в рамках ОП не було. ЕГ переконалася, що правила проведення контрольних заходів у ЗВО є доступними, чіткими та зрозумілими для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема, включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Учасники освітнього процесу дотримуються правил проведення контрольних заходів під час реалізації ОП.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

процесі акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що у ЗВО діє Кодекс етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ» (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2023/12/Kodeks-etyku-akademichnyh-vzayemovidnosyn-ta-dobrochesnosti-NTU-NPI.pdf>), у якому викладено політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності з яких витікає, що в разі порушення академічної доброчесності НПП притягається до відповідальності (відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання; присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи обіймати встановлені законом посади; позбавлення права наукового керівництва аспірантами та наукового консулювання докторантів). Окрім цього, в Проєкті положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у випускних кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти НТУ «ХПІ» (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2023/12/Polozhennya-pro-systemu-zapobigannya-ta-vyavlennya-akademichnogo-plagiatu.pdf>) зазначено, що здобувач вищої освіти теж притягається до академічної відповідальності (повторне проходження відповідного ОК або відрухування із ЗВО). Узагальнені відомості стосовно вимог дотримання академічної доброчесності, також містяться у силабусах освітніх компонент. З метою інформування учасників освітнього процесу щодо питань академічної доброчесності, у ЗВО запроваджено консулювання з питань академічної доброчесності та використання антиплагіатних систем співробітниками бібліотеки; на сайті бібліотеки НТУ «ХПІ» розміщено відповідні лекції, презентації, онлайн курси, статті та методичні рекомендації (http://library.kpi.kharkov.ua/uk/Academic_Goodness). В якості інструментів протидії порушення академічної доброчесності використовуються сучасні технологічні рішення, як-то сервіс перевірки на

плагіат– UNICHECK, забезпечення віддаленого доступу до зовнішніх та власних інформаційних освітніх та наукових ресурсів; запровадження процедур моніторингу дотримання академічної доброчесності – анкетування; доступність необхідної інформації. ЕГ верифікувала, що для популяризації академічної доброчесності в ЗВО систематично проводяться окремі заняття, роз'яснюються відповідні питання під час занять/консультацій з освітніх компонентів, встановлені санкційні процедури при виявленні порушень академічної доброчесності. На фокус-зустрічі зі здобувачами та НПП встановлено, що фактів порушення академічної доброчесності під час реалізації ОП не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони: не виявлено. Позитивні практики: 1. У ЗВО сформована культура академічної доброчесності, яка систематично популяризується шляхом викладання дисципліни «Основи наукових досліджень», а також проведення окремих занять. 2. Створення на сторінці бібліотеки НТУ «ХП» доступної бази матеріалів щодо академічної доброчесності (лекції, презентації, методичні розробки у вигляді посібників, методичних вказівок тощо, розроблені, зокрема, фахівцями НТУ «ХП»), можливість проходження відповідних онлайн курсів. 3. За кожним здобувачем закріплюється консультант (викладач-тьютор), який допомагає здобувачу підготуватись до атестаційного іспиту, написання есе, статей та тез доповідей.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: 1. Програма випускного кваліфікаційного іспиту за ОП «Охорона праці» (редакція 2023 р., магістерський рівень) не містить інформації щодо тем, які пропонуються для написання есе та термінів з його підготовки. 2. Права і обов'язки консультанта (викладача-тьютора), який допомагає здобувачу підготуватись до атестаційного іспиту, не відображені у Положенні про кафедру БП та НС. Рекомендації щодо удосконалення: 1. До початку наступного навчального року розробникам Програми випускного кваліфікаційного іспиту за ОП «Охорона праці», доповнити її темами есе та термінами для її написання 2. Завідувачу кафедри БПтаНС доповнити до кінця 24 року Положення про кафедру БПтаНС інформацією щодо прав та обов'язків консультанта (викладача-тьютора), який допомагає здобувачу підготуватись до атестаційного іспиту.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

З огляду на те, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів ОП дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання, відповідають загально встановленим вимогам Стандарту вищої освіти; правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими, доступними і забезпечують об'єктивність екзаменаторів; політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності широко популяризуються, послідовно виконуються всіма учасниками освітнього процесу, а виявлений недолік у частині удосконалення програми випускного кваліфікаційного іспиту не є критичним, то дана ОП і освітня діяльність за нею відповідає рівню В за критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Проаналізувавши відомості самооцінювання ЕГ встановила, що на ОП працюють 10 викладачів. З них три професори, один з яких має ступінь доктора економічних наук, а також шість доцентів кафедри безпеки праці та навколишнього середовища. Для викладання іноземної мови залучений кандидат педагогічних наук з кваліфікацією вчитель англійської мови і турецької мови та зарубіжної літератури. Професійна кваліфікація викладачів, які забезпечують досягнення загальних ОК підтверджується профільною освітою (3 особи), відповідним науковим ступенем (3 особи), вченими званнями (доцент – 1 особа, професор – 1 особа) та наявністю професійного досвіду (1 особа). Викладачі за ОП мають відповідну кількість публікацій за напрямом дисциплін, що викладають. Три викладачі за ОП (Гуренко І.В., Янчик О.Г., Твердохлебова Н.Є.) були керівниками наукових студентських робіт, які

зайняли призове місце в другому турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за галуззю знань «Цивільний захист» у період 2019 – 2023 роки. Також, кваліфікація викладачів, підтверджується проходженням: - підвищення кваліфікації в Міжгалузевому інституті післядипломної освіти НТУ «ХПІ» (2021-2022 н.р. – Букатенко Н.О., Васьковець Л.А., Гуренко І.В., Макаренко В.В., Твердохлебова Н.Є., Янчик О.Г.), обсягом 180 академ.годин/6 кредитів ЄКТС; - стажування у ТОВ «Головний навчально-методичний центр» (м. Київ) за програмою загальних питань з охорони праці для викладачів кафедр вищих навчальних закладів, обсягом 180 академ.годин/6 кредитів ЄКТС (2021-2022 н.р. – Березуцький В.В.) і обсягом 40 акад.годин/1,3 кредитів ECTS (2022-2023 н.р. – Твердохлебова Н.Є., Янчик О.Г.; 2023-2024 н.р. – Макаренко В.В.); - міжнародного стажування – Букатенко Н.О. в рамках імплементації проєкту Кафедра Жана Монне «Соціальні та культурні аспекти Європейських Студій»(SCAES)). Викладачі за ОП постійно підвищують кваліфікацію, відвідуючи різні українські та міжнародні вебінари та семінари, в тому числі ті, які організовано профільним журналом «Охорона праці». Сім викладачів кафедр, один з яких працює на ОП (Твердохлебова Н.Є.) є асоційованими членами Європейського співтовариства з охорони праці, що засвідчено відповідними сертифікатами (<https://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/uk/pidvyshhennya-kvalifikatsiyi-vykladachiv/>). Позитивною практикою є те, що викладачі за ОП публікують результати досліджень, як у фахових виданнях України, так і у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних, зокрема Scopus. Разом з тим, ЕГ відмічає необхідність підвищити мотивацію викладачів, щодо забезпечення ліцензійних вимог, зокрема у напрямку наукових тематик з «Охорони праці» та «Цивільного захисту», оскільки у викладачів (доц. Шуба І.В. (ОК - ЗП1); доц. Танько Є.В. (ОК - ЗП3); доц. Гуренко І.В. (ОК - СП1); доц. Макаренко В.В. (ОК - СП6)), які залучені до ОП порівняно низький рівень науково-дослідної діяльності.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

За результатами опитування представників Керівництва НТУ «ХПІ» визначено, що з метою забезпечення ОП особами, які найбільш відповідають вимогам ОП, передбачено конкурсну форму добору науково-педагогічних працівників. Порядок та умови проведення конкурсного добору унормовані «Положенням про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників НТУ «ХПІ» (<http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/staff/wp-content/uploads/sites/15/2019/09/Polozhennya-pro-obrannya-ta-prijnyattya-na-robotu-naukovo-pedagogichnih-pratsivnikiv-NTU-NPI-1.pdf>), яке ґрунтується на Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», Статуті і колективному договорі НТУ «ХПІ», Наказі МОН України № 864 від 27.08.2021 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладення з ними трудових договорів (контрактів)». Для розгляду заяв і документів від претендентів на вакантну посаду наказом ректора ЗВО створюється конкурсна комісія. За результатами розгляду заяв та документів осіб, які виявили бажання зайняти посаду та встановлення їх відповідності кваліфікаційним вимогам, конкурсна комісія запрошує претендента на співбесіду. При обранні за конкурсом враховуються наступні параметри: науковий ступінь та вчене звання, повна вища освіта за спеціальністю, навчально-методична діяльність, рівень викладання, список наукових праць за останні 5 років. Після успішного проходження конкурсу з переможцем укладається строковий контракт терміном до п'яти років. Конкурсний добір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів комісії, колегіальності прийняття рішень, незалежності, об'єктивності та неупередженого ставлення до всіх. Прозорість процедури конкурсного відбору та дотримання процедур встановленого порядку підтверджено при опитуванні викладачів, які задіяні до реалізації ОП і були присутні на відповідній зустрічі. ЕГ рекомендує долучити до документів, які бажано подати, до конкурсної комісії щодо займання вакантної посади ще результати студентського оцінювання викладачів, що є однією з основ студоцентрованого підходу, а також результати науково-дослідної діяльності діяльності, що підсилюють наукову підготовку здобувачів за ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Кафедра безпеки праці та навколишнього середовища систематично залучає роботодавців до освітнього процесу через співпрацю в питаннях формування ОП, робочих програм, підготовки матеріалів інформаційного та методичного супроводу освітнього процесу, отриманні консультативної допомоги, організації та проведення переддипломної практики, що підтвердили під час зустрічі з ЕГ представники роботодавців. Викладачі ОП та здобувачі відвідують зустрічі з фахівцями Школи керування ризиками (Цопа В., Аршимова Д.) (<https://ohoronapraci.kiev.ua/seminar/webinar/skola-keruvanna-rizikami-dzannet-arsimovoi>). На ОП існує позитивна практика співпраці з громадською організацією «Європейське співтовариство з охорони праці», яка систематично проводить зустрічі з обговорення перспектив впровадження на вітчизняних підприємствах кращих світових практик з безпеки праці. Також практикуються проведення онлайн вебінарів з представниками кращих компаній України, на яких обговорюються актуальні питання безпеки. Зокрема, до них постійно долучаються представники ДП «Харківський машинобудівельний завод «ФЕД»», АТ «Турбоатом» (з 2021 р. АТ «Українські енергетичні машини») та АТ «Харківський тракторний завод», з якими підписано угоди про проведення переддипломної практики (https://docs.google.com/forms/d/18orcWgXffJgEEbymshPhdhzK9U2wvav_g8WoZ_XnzRU/viewform?edit_requested=true). До процесу підготовки здобувачів з ОП долучається й консалтингова компанія в сфері безпеки праці - Racio. Під час зустрічі з роботодавцями ЕГ було повідомлено про можливість організувати для здобувачів дистанційне проведення практичних занять безпосередньо з виробничих ділянок, щодо оцінювання небезпеки та встановлення рівня ризику виробничих операцій.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

За ОП практикується долучення професіоналів практиків до читання деяких лекцій з дисциплін «Організація робіт підвищеної безпеки», «Експертно-аналітична оцінка устаткування підвищеної безпеки», «Регіональна техногенна та промислова безпека в умовах сталого розвитку», а також під час проходження переддипломної практики (<https://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/uk/pratsevlashtuvannya>). Зокрема, до зазначеного процесу долучені Новосьолов А. нач. відділу ОП ДП «Харківський машинобудівний завод, Чернуха С., нач. відділу ОіБП АТ «Українські енергетичні машини», Костін О., нач. відділу ОП та ЦЗ АТ «Харківський тракторний завод». А також Мезенцев С. директор Департаменту безпеки та моніторингу ТОВ «Ньютон-Промсервіс», Самборський Я. заступник начальника навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Чернівецької області, Шостак Н. начальник сектору охорони праці, виробничого підрозділу Київська дистанція колії регіональної філії «Південно-Західна залізниця» АТ «Укрзалізниця».

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Вимоги і процедури щодо підвищення кваліфікації НПП врегульовує Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2023/12/Polozhennya-pro-pidvyshhennya-kvalifikatsiyi-pedagogichnyh-i-naukovo-pedagogichnyh-pratsivnyukiv.pdf>). Університет сприяє професійному розвитку викладачів через систему післядипломної освіти НТУ «ХПІ» (<https://www.kpi.kharkov.ua/ukr/osvita/pislyadiploplomnaosvita/>), де підвищили свою професійну майстерність доцент Гуренко І.В. за темою «Первинна медична допомога при нещасних випадках та аваріях на виробництві», професор Васьковець Л.А. за темою «Фізіологія людини, стан здоров'я робітників, групи ризику, медичні огляди», доцент Букатенко Н.О. за темою «Організація наглядової діяльності в галузі охорони праці», доцент Твердохлебова Н.Є. за темою «Основи педагогічної діяльності в закладах вищої освіти», доцент Янчик О.Г. та доцент Макаренко В.В. за темою «Охорона праці». Також викладачі за ОП мають змогу проходити міжнародне науково-педагогічне стажування. Зокрема, доц. Букатенко Н.О. пройшла навчання в центрі досконалості Жана Монне «Європейські Студії соціальних інновацій в о світі» (ESSIE) - 101085552 -ERASMUS-JMO-2022-SOE та у синергії з проектами напряму Еразмус + КА2 «Університети-Громади: Посилення співпраці» 101083077 - UNICOM - ERASMUS-EDU-2022-SVHE (сертифікат № 2023_AS-000043). Професійний розвиток здійснюється шляхом і неформальної освіти. Наприклад, викладачі за ОП були долучені до базового курсу «Компетенції з безпеки праці», який включав сім тематичних онлайн-заходів, що містили як теоретичні основи, так і практичні завдання (<https://kiev.dsp.gov.ua/novyny/kompetentsii-z-bezpeky-i-zdorov-ia-na-roboti-bazovyi-kurs/>). Також ЕГ були представлені докази, щодо підвищення кваліфікації НПП за ОП за рахунок захисту кандидатської дисертації (Твердохлебова Н.Є. захистила дисертацію на тему: «Особистісні трансформації правоохоронців на різних етапах професійної самореалізації» та отримала PhD за спеціальністю 053 «Психологія», диплом ДР 001856 від 31 червня 2021 р.). ЕГ переконала, що ЗВО фінансує усі програми і напрями підвищення кваліфікації НПП.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В Університеті діє і постійно вдосконалюється система заохочення викладачів до розвитку їх викладацької майстерності і ефективного поєднання навчальної, наукової та інноваційної діяльності в їх викладацькій діяльності. Університет підтримує принцип – постійне вдосконалення знань, «рука на пульсі» сучасних тенденцій освіти не тільки в Україні, а й кращих зарубіжних практик, що підтверджено кількістю і різноманітністю напрямів підвищення кваліфікації викладачів ОП, у тому числі їх викладацької майстерності. Прикладами підвищення викладацької майстерності серед НПП є проходження ними відповідних курсів підвищення кваліфікації та тренінгів. Основним важелем стимуляції розвитку викладача в ЗВО є фінансування всіх програм і напрямів підвищення кваліфікації НПП. У ЗВО сформовано систему заохочень науково-педагогічних працівників до розвитку їх викладацької майстерності. Передбачено матеріальне стимулювання діяльності викладачів, яке регулюється Колективним договором між адміністрацією НТУ ХПІ та комітетом первинної профспілкової організації працівників (<https://public.kpi.kharkov.ua/profspilkova-organizatsiya/>) у вигляді надбавок, премій, матеріальної допомоги та Положенням про преміювання співробітників НТУ «ХПІ» за публікації у виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science Core Collection (<http://science.kpi.kharkov.ua/wp-content/uploads/2023/03/Polozhennya-premii-publikacii.pdf>). Вченою радою університету запроваджено додаткове диференційоване матеріальне стимулювання за викладання англійською мовою (протокол Вченої ради №1 від 31.01.2020 р. <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/vr/archives/1820>). Динаміка обсягів мотиваційних доплат до заробітної плати (надбавок, премій, матеріальної допомоги) щорічно висвітлюється у Звітах ректора (приклад, <http://public.kpi.kharkov.ua/zvit-rektora/>). Сформовано, також й систему заохочень нематеріального характеру - протягом року за досягнення у фаховій сфері науково-педагогічні працівники кафедр та інститутів нагороджуються почесними грамотами від ректора університету, органів місцевого самоврядування, Міністерства освіти України.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильні сторони: 1. ЗВО фінансує програми підвищення кваліфікації викладачів через Міжгалузевий інститут післядипломної освіти НТУ "ХПІ", де створені відповідні можливості за будь-якими освітніми програмами, що вивчаються в НТУ "ХПІ". Позитивні практики: 1. Активна участь викладачів кафедри безпеки праці та навколишнього середовища у програмах підвищення кваліфікації, стажуваннях, як українських, так і міжнародних. 2. Тісна співпраця кафедри з роботодавцями, яка поліпшує якість організації освітнього процесу на ОП та сприяє працевлаштуванню випускників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: 1. У деяких викладачів (доц. Шуба І.В. (ОК - ЗП1); доц. Танько Є.В. (ОК - ЗП3); доц. Гуренко І.В. (ОК - СП1); доц. Макаренко В.В. (ОК - СП6)), які залучені до ОП порівняно низький рівень науково-дослідної діяльності. 2. У Положенні про обрання на роботу науково-педагогічних працівників НТУ "ХПІ" відсутня інформація щодо погодження з органом студентського самоврядування призначення заступника декана факультету, заступника директора інституту, заступника керівника закладу вищої освіти. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Завідувачу кафедрою БПтаНС, гаранту ОП, створити умови, через залучення до грантових програм, для збільшення науково-дослідної діяльності викладачів, зокрема у напрямку наукової тематики «Охорона праці», «Цивільний захист». 2. Рекомендується викладачам, які залучені до ОП протягом 24 – 25 навчального року написати по одній фаховій статті, яка відповідатиме тематиці ОК. 3. На виконання пункту чотири частини шостої статті 40 Закону України "Про вищу освіту", внести зміни в Положення про обрання на роботу науково-педагогічних працівників НТУ "ХПІ", а саме зазначити необхідність погодження з органом студентського самоврядування призначення заступника декана факультету, заступника директора інституту, заступника керівника закладу вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Беручи до уваги те, що академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання (за п.38 Ліц. умов, НПП мають наступні досягнення у професійній діяльності за останні п'ять років: доц. Шуба І.В. – пп. 2, 3, 4, 11, 12, 14, 19, доц. Танько Є.В. – пп. 4, 12, 14, 19, проф. Мехович С.А. – пп. 1, 3, 4, 6, 8, 11, 12, 19, 20, доц. Гуренко І.В. – пп. 4, 12, 14, 19, проф. Васьковець Л.А. – пп. 1, 3, 4, 8, 11, 12, 14, доц. Букатенко Н.О. – пп. 1, 4, 12, 14, 19, доц. Янчик О.Г. – пп. 1, 3, 4, 8, 12, 14, проф. Березуцький В.В. – пп. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 19, доц. Твердохлебова Н.Є. – пп. 1, 4, 5, 12, 13, 14, 19, доц. Макаренко В.В. – пп. 4, 8, 12, 14; за п.37 Ліц. умов: доц. Шуба І.В., доц. Танько Є.В., проф. Мехович С.А. відповідають ОК, що викладають, на підставі диплому про вищу освіту, а проф. Березуцький В.В. відповідає ОК на підставі керівництва дис. роботою на здобуття наук. ступ. за спец. 05.26.01 – «Охорона праці»), а також те, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП та ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу та до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, а також сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми та у співпраці з іншими організаціями і стимулює розвиток їх викладацької майстерності, то експертна група оцінює критерій 6 за рівнем В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Освітній процес за ОП забезпечується необхідними фінансовими та матеріально-технічними ресурсами, що видно з аналізу фінансово-бюджетної звітності із надходжень та використання коштів загального фонду (<http://public.kpi.kharkov.ua/finansova-diyalnist/>). Для навчальних дисциплін розроблені необхідні матеріальні ресурси, у тому числі - конспект лекцій, презентації, відеоконтент, матеріали для самостійної роботи, які знаходяться на платформах Moodle та в електронному репозиторії НТУ «ХПІ», де у кафедрі безпеки праці та навколишнього середовища є своя власна сторінка (<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/2354>) на якій розташовано більше тисячі навчальних матеріалів для підготовки здобувачів. Щодо технічного забезпечення, то в ЗВО наявні комп'ютерні класи, лекційні аудиторії, обладнані мультимедійним обладнанням

(<http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/uk/virtualna-kafedra/>), а також Центр досліджень проблем (<https://www.kpi.kharkov.ua/ukr/наука/>). Крім того існують програмні навчальні інструменти: IT-система OSHA's з ідентифікації небезпек та моделювання нетривіальних соціотехнічних систем з оцінки ризику. В ЗВО функціонує мережа Wi-Fi з відкритим доступом до мережі інтернет, всі стаціонарні ПК підключено до мережеских ресурсів. ЗВО має актову та спортивну зали, гуртожиток, бібліотеку, їдальню. ОП забезпечена багатоканальним доступом до низки бібліотечних ресурсів, серед яких - онлайн-доступ до періодичних видань: Research4Life, електронна бібліотека ScienceDirect, а також доступ до аналітичного ресурсу SciVal та Bentham Science. Достатність бібліотечного фонду ЗВО та його постійне поповнення підтверджено наданими у відповідь на запит експертної групи матеріалами. ОП забезпечена низкою ліцензійних цифрових сервісів: O3 Microsoft Office 365; MTeams і Moodle. Здобувачі вищої освіти ОП проходять практику на базі потужних промислових підприємств Харківщини. Інфраструктура ЗВО обладнана засобами гігієни, відповідними технічними та інформативними стендами.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час спілкування із керівництвом ЗВО, НПП, здобувачами, органами студентського самоврядування експертна група пересвідчилася, що доступ викладачів і здобувачів до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності, в межах ОП є вільним та безоплатним. Учасники освітнього процесу мають відкритий та безоплатний доступ до всіх ресурсів ЗВО і підтверджують можливість вільного та безкоштовного користування бібліотечними ресурсами. При цьому у бібліотеці представлено доступ до електронних книг та іншого цифрового навчального контенту від понад 80 тис. примірників. В бібліотеці ЗВО присутній сервіс «Студентам», який передбачає можливість адаптації студентів завдяки роботі бібліотекаря-куратора, який закріплено за кожним ННІ. Існує електронний репозиторій НТУ «ХПІ», з платформою доступу до Research4Life; Scopus, SciVal. На сайті бібліотеки представлені матеріали з академічної доброчесності (http://library.kpi.kharkov.ua/uk/Academic_Goodness). В ЗВО забезпечений доступ до програми Azure Dev Tools for Teaching, де викладачі та здобувачі можуть безкоштовно завантажити певні засоби з розробки програмного забезпечення для навчання та проведення некомерційних досліджень (<https://www.kpi.kharkov.ua/ukr/microsoft-azure-dev-tools-for-teaching/>). Забезпечено безкоштовний доступ бажаючих навчатись до освітніх онлайн платформ COURSERA та UDEMY. Також, існує доступ до освітніх ресурсів через пошукові системи Open Educational Resources Search Index (OERSI) (доступ за посиланням: bit.ly/3sZOYzd); портал для розміщення наукових відео, на якому доступні понад 38,5 тис. освітніх та наукових відеоматеріалів ТІВ AV-Portal (bit.ly/3abzQtK). Також гарною практикою є безкоштовний доступ до патентів і стандартів (<https://www.library.kpi.ua/resources/databases/>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Ознайомившись з матеріально-технічною базою та поспілкувавшись зі стейкхолдерами, ЕГ стало відомо, що територія ЗВО упорядкована, вжиті технічні та організаційні заходи з безпеки, у тому числі пожежної: наявні вогнегасники і система пожежної сигналізації. Крім того, ЕГ пересвідчилась у наявності захисного укриття для викладачів, здобувачів та персоналу Університету для захисту від ураження ракетно-бомбових ударів під час воєнної агресії росії (<https://www.kpi.kharkov.ua/ukr/2023/04/04/bomboshovyshhe/>). Також, в Університеті функціонує система оповіщення про наявність повітряних загроз. Захисне укриття обладнане усім необхідним для довгострокового перебування та проведення занять: присутня питна вода, аптечки для долікарської допомоги. Приміщення, які використовуються в освітній діяльності за даною ОП, приведені у відповідність до норм ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти». Здобувачі та НПП, під час фокус-зустрічей з ЕГ, підтвердили факти проведення всіх видів інструктажів з охорони праці та техніки безпеки, пожежної безпеки, безпеки під час надзвичайних ситуацій. На базі Університету наявний пункт надання першої домедичної допомоги та здійснюється постійний моніторинг психологічного стану учасників освітнього процесу (<https://www.kpi.kharkov.ua/ukr/tag/psychologichna-sluzhba/>), у т.ч., за потреби, надається кваліфікована психологічна допомога, що встановлено на фокус-зустрічі із допоміжними структурними підрозділами. Консультації з психологами безоплатні, конфіденційні і проводяться за контактами: <https://t.me/spsppuss>, на жаль останні рекомендації, висвітлені на ньому датовані квітнем 2022 року. Разом з тим, сайт психологічної служби розміщено на кафедрі педагогіки та психології управління соціальними системами, що ускладнює його пошук, як і скриньку довіри, розміщену на ньому.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час онлайн-зустрічі із керівництвом ЗВО, представниками структурних підрозділів, здобувачами вищої освіти, НПП, студентським самоврядуванням встановлено, що здобувачам надається освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка, у тому числі психологічна. ЕГ з'ясовано, що організаційна, інформаційна та консультативна підтримка здійснюється кураторами навчальних груп, завідувачем кафедри, гарантом ОП, навчально-допоміжним персоналом кафедр та заступниками директора інституту. Крім того, за словами здобувачів вищої освіти ОП, з ними регулярно проводяться відкриті зустрічі з адміністрацією ЗВО, представниками

департаменту управління якістю освіти й міжнародних проєктів та студентським самоврядуванням. Консультування з питань розв'язання конфліктів та запобігання корупції здійснюється через просвітницькі заходи, які проводяться Комісією з питань врегулювання конфліктів та Уповноваженим з питань запобігання та протидії корупції, в т.ч. анонімно. Освітня підтримка здобувачів забезпечується на кожному рівні освітньої діяльності науково-педагогічним персоналом, гарантом ОП, представниками допоміжних структурних підрозділів шляхом надання якісних освітніх послуг, доступу до цифрових сервісів, які надають широкі можливості для дистанційного навчання, відеофіксацією занять, що надає можливість в умовах воєнного стану та частих перебоїв з електроенергією, переглянути матеріали у будь-яких зручній для здобувачів час, проведенням консультацій викладачами за кожною дисципліною. Вирішення питань з практичної підготовки забезпечується головним фахівцем департаменту з навчальної роботи. Окремим видом підтримки здобувачів вищої освіти є доступ до занять спортом в межах можливості ЗВО.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО декларує, що в Університеті формується система надання освітніх послуг для осіб з особливими потребами, відповідно до №129 ОД від 24 лютого 2020 р. про порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в НТУ «ХПІ» (<http://vstup.kpi.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/02/poriadok-suprovodu-nova-redaksiia-v-red.iur.otd-1.pdf>). Університет забезпечує доступність навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (безперешкодний доступ до будівлі, навчальних класів та іншої інфраструктури на першому поверсі). На сайті НТУ «ХПІ» зазначено про наявність Інформаційно-ресурсного центру «Без бар'єрів» (http://library.kpi.kharkov.ua/uk/no_barriers_home), який надає необхідні умови для реалізації права на освіту здобувачам з особливими освітніми потребами. Під час огляду матеріально-технічної бази були продемонстровані наявність пандусу в навчальному корпусі. Вхідні двері до корпусу обладнані кнопкою виклику охорони, яка, в разі необхідності, надає додаткову допомогу. Забезпечені умови безперешкодного і зручного пересування по ділянці до будівлі і по прилеглий території. Позитивним моментом є те, що технічними службами НТУ ХПІ організовано нагляд за технічним станом відповідних приміщень, розроблено порядок супроводу осіб з особливими освітніми потребами. Також у ЗВО передбачена можливість індивідуального графіку навчання для таких осіб. На час проведення акредитації, здобувачі вищої освіти з особливими освітніми потребами на ОП не навчаються. У ЗВО існує інформаційний портал «Інклюзивна освіта» для здобувачів з особливими освітніми потребами (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/metodotdel/inklyuzivna-osvita/>).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

З метою швидкого та ефективного реагування на факти дискримінації, сексуальних домагань, булінгу, конфліктних ситуацій, пов'язаних із корупцією, у ЗВО введено в дію «Кодекс етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»» (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/quality/wp-content/uploads/sites/25/2019/10/kodeks-etyky.pdf>). Ознайомлення учасників освітнього процесу з відповідними нормативними документами проводиться під час проведення кураторської години. В результаті аналізу зазначеного вище документу було визначено, що він чітко регулює правила і процедури вирішення конфліктних ситуацій, зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією. Під час інтерв'ю, здобувачі вищої освіти повідомили експертній групі, що їм зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій та вони володіють інформацією стосовно можливості подання відповідних скарг, в тому числі, через скриньку довір. У ЗВО передбачено анонімну та неанонісну процедури відповідних звернень, виходячи з Порядку розгляду скарг здобувачів вищої освіти у НТУ «ХПІ» (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2023/12/Poryadok-podannya-ta-rozglyadu-reaguвання-na-dovedeni-vypadky-boulingu.pdf>). В ЗВО розроблений План заходів із запобігання та протидії булінгу (цькування) у НТУ «ХПІ». Однак на вебсторінці цей план дагований 21 роком (<https://web.kpi.kharkov.ua/ppuss/uk/zapobigannya-ta-protydiya-bulingu-v-ntu-hpi/>). Також, план заходів щодо протидії булінгу не має жодної дати затвердження. ЕГ рекомендує його оновити у відповідності до вимог Порядку подання та розгляду заяв про випадки булінгу (цькування). За результатами спілкування зі стейкхолдерами, експертна група пересвідчилась у відкритості адміністрації ЗВО та їх готовності у вирішенні конфліктних ситуацій будь-якого характеру. В цілому, за результатами опитувань фокус-груп, у експертної групи склалося враження, що в ЗВО реалізується політика щодо запобігання та вирішення конфліктних ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильні сторони: 1. Навчальний процес за ОП передбачає використання навчальних матеріалів, програмного забезпечення, обладнання та устаткування від вендорів ІТ, зокрема існує безкоштовний доступ до програмного забезпечення Azure Dev Tools for Teaching. 2. ОП забезпечена багатоканальним доступом до низки бібліотечних ресурсів. Позитивні практики: 1. У ЗВО у дистанційному режимі функціонує сервіс соціально-психологічної

підтримки здобувачів. 3. Безоплатний доступ учасників освітнього процесу до патентів і стандартів з міжнародних баз даних. 3. У ЗВО передбачено анонімну процедуру відповідних звернень здобувачів до керівництва. 4. У ЗВО існує "Інформаційний портал" з інклюзивної освіти для здобувачів з особливими освітніми проблемами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони: відсутні. Недоліки: 1. Відсутня систематична робота адміністрування сторінок соціальних мереж кафедри БПтаНС. 2. Сайт психологічної служби розміщено на кафедрі педагогіки та психології управління соціальними системами, що ускладнює його пошук, як і скриньку довіри. 3. План заходів щодо протидії булінгу, розміщений на сайті Університету не має жодної дати затвердження, а також позначки про його виконання. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Рекомендується, відповідальному на кафедрі БПтаНС за ведення веб-сторінки кафедри забезпечити систематичне оновлення інформації щодо заходів, досягнень та новин в соціальних мережах кафедри, що дозволить своєчасно отримувати здобувачам інформацію про життя кафедри, а також про різноманітні заходи, до яких вони можуть долучитись. 2. Відповідальному за сайт Університету винести посилання на сайт психологічної служби на головну веб-сторінку НТУ ХПІ, що зменшить час його для пошуку. 3. Відповідальному за сайт Університету, посилання на скриньку довіри розмістити на сторінках студентського самоврядування, що розширить можливості здобувачів, щодо пошуку відповідного контенту. 4. Керівнику психологічної служби оновити інформацію у соціальних мережах з приводу можливостей і запланованих заходів, які проводяться чи планується провести, що дозволить здобувачам долучатись до запланованих заходів. 5. Керівнику психологічної служби до наступного 24-25 навчального року оновити «План заходів із запобігання та протидії булінгу (цькування)» із зазначенням конкретних дат і позначок його виконання, що дозволить керівникам Університету слідкувати за діяльністю психологічної служби в зазначеному напрямку.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Оскільки навчально-методичне забезпечення підтверджує досягнення визначених цілей та результатів навчання за ОП, ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та низки новітніх цифрових ресурсів, а також на ОП існує освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти, сформоване інтерактивне та безпечне освітнє середовище, та прийнявши до уваги, що, освітній процес за ОП забезпечується необхідними фінансовими та матеріально-технічними ресурсами, враховуючи, що за даним критерієм чотири позитивні практики, а недоліки можна швидко усунути, експертна група дійшла висновку про відповідність освітнього середовища та матеріальних ресурсів ОП критерію 7 і оцінює його за рівнем В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюють Методичними рекомендаціями щодо порядку розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм в НТУ «ХПІ» (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2023/12/Methodichni-rekomendatsiyi-shhodo-poryadku-rozroblennya-osvitnih-program.pdf>) та Положенням про організацію освітнього процесу в НТУ «ХПІ» (https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2024/01/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protsehu_29_11_2023.pdf). Перегляд ОП згідно вимог Університету відбуватися за результатами моніторингу ОП, який здійснюється на локальному та загально-університетському рівнях. Моніторинг освітньої програми здійснюється щороку. Критеріями перегляду освітньої програми є результати зворотного зв'язку із НПП Університету, студентами і роботодавцями, та внаслідок прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства. Протягом навчального року робоча група з розробки ОП відповідно до чинних в ЗВО процедур виносить нову редакцію освітньої програми на обговорення кафедри, експертизу відділу забезпечення якості освітньої діяльності та проректорів за напрямками, і в кінцевому рахунку – Вченої ради Університету. Крім того, на сайті методичного відділу наведені шаблони силабусів та робочих програм (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/metodotdel/shablony-sylabusiv-pryklad-ta-instruktsiya-oformlennya-sylabusu/>), а також інші внутрішні нормативні документи, які необхідні для оновлення ОП (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/metodotdel/normatyvni-dokumenty-2/>). Фактичним підтвердженням дотримання встановлених ЗВО процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм є протоколи засідання кафедри «Безпека праці та навколишнього середовища» (протокол № 5 від 02.12.22; протокол №6 від 18.01.2023; протокол №7 від 22.02.2023), які розміщені на сайті кафедри

(<https://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/uk/akredytatsiya-mag/>). Результати перехресних опитувань учасників освітнього процесу, у тому числі здобувачів та викладачів ОП, представників студентського самоврядування Університету, проректора з навчальної роботи, керівника відділу забезпечення якості освітньої діяльності та гаранта ОП свідчать, що ЗВО дотримується визначених ним процедур щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Під час зустрічей із фокус-групами, ЕГ також встановлено, що здобувачі вищої освіти долучаються до моніторингу змісту ОП через опитування. Таким чином, ЕГ робить висновок про наявність та дієвість на даній ОП процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. ЕГ також встановила, що на сайті Університету розміщені низка документів без підписів і погоджень.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Результати аналізу ОП редакції 2022 року та 2023 року, силабусів та робочих програм її компонентів, нормативної бази Університету, а також результати перехресних опитувань підтверджують, що на ОП діє дієвий механізм залучення здобувачів вищої освіти до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. В тому числі, була підтверджена інформація, що студенти ОП проходять анонімні опитування, направлені на отримання інформації щодо якості організації навчання за ОП, якості викладання навчальних дисциплін, академічної доброчесності, моніторингу ОП, тощо. По-друге, пропозиції студентів розглядаються на засіданнях кафедри безпеки праці та навколишнього середовища на які запрошуються здобувачі вищої освіти. Так, за пропозицією здобувачів за ОП (Мезенцев Сергій Миколайович, Дерев'яноко Олег Євгенович) передбачено збільшення кількості годин для виконання курсового проєкту, а також для вивчення дисципліни «Інноваційне підприємництво та управління стартап проєктами». Під час проведення інтерв'ювання з представниками студентського самоврядування встановлено, що вони включені до складу Вченої ради Університету, на засіданнях якої здійснюються обговорення, схвалення та затвердження ОП і змін до неї. ЗВО та органи студентського самоврядування активно використовують месенджери для спілкування, що пришвидшує та покращує їх взаємозв'язок, у тому числі висвітлюють інформацію про перегляд освітніх програм та пов'язаних з цим процесів і процедур. На веб-сайті ЗВО існує постійний функціонал для зв'язку з Університетом, через який здобувачі освіти можуть подати свої пропозиції чи зауваження, також є функціонал для подачі пропозицій до проєкту ОП на веб-сторінці проєкту ОП. ЗВО рекомендується, з метою розробки ефективних заходів щодо покращення процесу навчання розділяти опитування здобувачів вищої освіти (деякі з них доцільно проводити для всього Університету, інші - на рівні освітніх програм, деякі - для кожного рівня вищої освіти), що дасть змогу виявити слабкі місця в ОП та процесах її реалізації.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Результати аналізу ОП, витягів з протоколів засідання робочої групи з розробки ОП, а також результати фокус-зустрічі з роботодавцями підтвердили, що вони безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, як партнери. Зустрічі з роботодавцями та відкрита зустріч продемонстрували, що і інші підприємства Харківщини зацікавлені в фахівцях за даною ОП. Роботодавці беруть участь в оцінюванні мотиваційних листів і у керівництві переддипломною практикою. обов'язковою є і участь представників роботодавців у роботі атестаційної комісії. Під час проходження практики здобувачі вищої освіти ОП мають можливість спілкування з потенційними роботодавцями щодо формування розуміння своїх потреб в освітньому процесі.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У НТУ «ХПІ» функціонує ГО Асоціація випускників НТУ «ХПІ» (<http://alumni.kpi.kharkov.ua/>), яка об'єднує випускників всіх інститутів даного ЗВО. Існує практика щорічного проведення зустрічей випускників, в рамках яких, також проводиться їх опитування з питань працевлаштування та кар'єрного зростання. На сайті університету розміщено інформацію про видатних випускників. Під час зустрічей, ЕГ отримано інформацію про проведення різноманітних заходів: ярмарок робочих місць, презентацій компаній, екскурсій на підприємства і до установ, тренінгів та лекцій для здобувачів освіти. Також в ЗВО функціонує Центр «Кар'єра» НТУ «ХПІ» (<http://career.kharkov.ua/?lang=en>), в якому передбачається аналіз ринку праці та надання пропозицій для працевлаштування. Разом з тим, вся інформація на сайті Центру кар'єри є застарілою і потребує оновлення. В подальшому, доцільним є постійний моніторинг в межах кафедри, випускників освітньої програми щодо працевлаштування та кар'єрного шляху. Інформація про відомих випускників НТУ ХПІ розміщена на сайті музею історії НТУ "ХПІ" (<http://web.kpi.kharkov.ua/museum/sample-page/vipuskniki/>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості Університету врегульована нормативним документом Настанова щодо якості (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/quality/wp-content/uploads/sites/25/2018/06/NASTANOVA-SHHODO-YAKOSTI.pdf>), де описана культура дотримання встановлених вимог і процедур, тощо. Наприклад, в Університеті запроваджено процедуру аналізу системи управління якістю керівництвом. Відповідальною структурою за проведення та опрацювання результатів самоаналізу є відділ забезпечення якістю освітньої діяльності (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/quality/>). Вчасність реагування внутрішньої системи забезпечення якості на виявлені недоліки в освітній програмі, згідно із визначеними у зазначеній вище Настанові, термінами і процедурами – не порушено. Виявлені недоліки з боку здобувачів вищої освіти, викладачів, роботодавців та інших стейкхолдерів на даному етапі існування ОП обговорюються на засіданнях кафедри безпеки праці та навколишнього середовища. На думку ЕГ, в Університеті, забезпечується адекватне реагування на виявлені недоліки в освітній діяльності. Проводяться анонімні анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання навчальних дисциплін, мета якого – отримання незалежної думки студентів про якість освіти, визначення рівня викладання дисциплін за даною ОП, а також збір достовірної інформації про проблеми, які виникають у студентів під час навчання, виявлення корупційних ризиків тощо. Результати проведеного анкетування показали, що здобувачі вищої освіти загалом позитивно оцінюють якість освітнього процесу. Студенти під час зустрічі підтвердили, що проходять таке опитування, також зазначено, що у випадках, коли здобувач вищої освіти чи група мають побажання – можуть звернутися до гаранта ОП, або завідувача кафедри з власним баченням та ідеями, що будуть прийняті до уваги. Виявлені під час акредитації недоліки не несуть критичного характеру, але деякі з них є технічними, інші змістовні, що свідчить про необхідність удосконалення системи забезпечення якості ЗВО в частині чіткого розуміння кожної окремої ланки цієї системи (Гарант ОП, викладач ОК, завідувач кафедри, член робочої групи з розробки ОП) своїх функцій.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час зустрічі з методистом відділу забезпечення якості освітньої діяльності, а також представником навчального відділу, ЕГ повідомили, що після попередніх акредитацій ОП в НТУ ХПІ було вдосконалено Положення про гаранта ОП (http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/17/2021/09/Polozhennya-pro-garanta_zizminami_20.09.2021.doc), почали залучати органи студентського самоврядування до формування та вдосконалення ОП. Під час зустрічі з ЕГ представник відділу забезпечення якості освітньої діяльності зазначив, що збільшено кількість годин (кредитів) на вивчення іноземної мови; сформовані плани по впровадженню рівностороннього опитування НПП в НТУ «ХПІ». Зважаючи, на наявність постійного моніторингу ОП, наявність планів щодо реагування на усунення недоліків, ЕГ дійшла висновку, що ЗВО реагує на рекомендації інших ЕГ та ГЕР.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час акредитації члени експертної групи мали змогу пересвідчитися в тому, що Університет прагне до постійного підвищення культури якості шляхом врахування думки усіх внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів на всіх етапах розробки та оновлення ОП. Відповідна культура якості формується в процесі спільного вирішення питань щодо оновлення освітньої програми, змісту навчальних дисциплін, вдосконалення технологій проведення занять; підготовки навчально-методичних матеріалів; координації роботи викладачів у напрямку підвищення ефективності практичної підготовки студентів; узагальнення передового досвіду навчально-методичної роботи викладачів та провідних фахівців-практиків. Результати відкритої зустрічі та зустрічей із стейкхолдерами свідчать про те, що в академічній спільноті спостерігається високий рівень комунікацій серед учасників освітнього процесу ОП, налагоджені зв'язки, взаємодії та взаєморозуміння, а отже, сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку, удосконаленню ОП та освітньої діяльності за ОП. Разом з тим, ЕГ з'ясувала, що в положенні про кафедру (<http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/wp-content/uploads/sites/171/2022/10/regulations.pdf>) не встановлені функції (обов'язки) і відповідальність співробітників ЗВО щодо забезпечення внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони. 1. Тісна співпраця НТУ «ХПІ» з роботодавцями, їх залученість до підвищення якості освітнього процесу на основі їх залучення до перегляду ОП, оновлення робочих програм навчальних дисциплін, участі в оцінюванні мотиваційних листів і у керівництві переддипломною практикою. Позитивні практики: 1. ЗВО та органи студентського самоврядування активно використовують месенджери для спілкування, що пришвидшує і покращує

їх взаємозв'язок, у тому числі висвічують інформацію про перегляд освітніх програм та пов'язаних з цим процесів і процедур. 2. На веб-сайті кафедри існує постійний функціонал для зв'язку з Університетом, через який здобувачі освіти можуть подати свої пропозиції чи зауваження, також є функціонал для подачі пропозицій до проекту ОП на веб-сторінці проекту ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: не виявлено Недоліки: 1. Вся інформація на сайті Центру кар'єри є застарілою і потребує оновлення. 2. На сайті відділу забезпечення якості освітньої діяльності відсутня інформація, щодо ступеню виконання рекомендації ЕГ та ГЕР за попередніми акредитаційними експертизами ОП. 3. На сайті навчального відділу відсутня інформація про поточний моніторинг ОП та результати виправлення встановлених недоліків. 4. Виявлені технічні недоліки ОП свідчить про необхідність удосконалення системи забезпечення якості ЗВО в частині чіткого розуміння кожної окремої ланки цієї системи (Гарант ОП, викладач ОК, завідувач кафедри, член робочої групи з розробки ОП) своїх функцій. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Керівнику Центру кар'єри оновити інформацію на сайті Центру кар'єри до наступного навчального року, що дозволить здобувачам отримувати актуальну інформацію щодо пропозицій працевлаштування. 2. Керівнику відділу забезпечення якості освітньої діяльності забезпечити розміщення інформації, щодо ступеню виконання рекомендацій ЕГ та ГЕР за попередніми акредитаційними експертизами ОП, що дозволить спростити роботу акредитаційній груп. 3. Керівнику навчального відділу посприяти удосконаленню функціоналу веб сторінки Акредитація, який розміщено на веб-сторінці Навчального відділу, з розміщення інформації щодо звітів ГЕР. 4. Керівнику відділу навчального відділу забезпечити оприлюднення інформації про поточний моніторинг ОП та результати виправлення встановлених недоліків (до початку кожного навчального року), що дозволить визначати зміни й удосконалення ОП. 5. Керівнику відділу забезпечення якості освітньої діяльності ввести зміни в посадові інструкції гаранту ОП, викладачу ОК, завідувачу кафедри, членам робочої групи з розробки ОП функції (обов'язки) щодо відповідальності за оновлення, перегляду ОП з огляду на вимоги внутрішньої системи забезпечення якості освіти до вересня 2024 року. 6. Відповідальному за сайт Університету вилючити з сайту ЗВО нормативні документи без підписів та дат до наступного навчального року.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Освітня діяльність за ОП загалом відповідає Критерію 8, оскільки: ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП; здобувачі вищої освіти є повноцінними партнерами у всіх процесах забезпечення якості ОП; до процесу оновлення ОП залучаються роботодавці; система забезпечення якості ЗВО базується на професіоналізмі його співробітників та їх прагненні до виконання існуючих вимог в освітній діяльності; в ЗВО існує корпоративна культура якості. Оскільки визначені недоліки є не критичними, а врахування рекомендацій, які надала експертна група, дозволять покращити роботу внутрішньої системи забезпечення якості освіти ЗВО та знизити у подальшому ризики технічних та незначних змістових помилок (термін врахування рекомендацій -1 рік), то експертна група оцінює ОП за критерієм 8 рівнем на рівень В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час проведення акредитаційної експертизи, експертною групою встановлено, що у ЗВО визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, якими регулюються права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, що закріплено локальними актами Університету, серед яких, зокрема: Статут НТУ «ХПІ» (<https://public.kpi.kharkov.ua/administrativna-diyalnist/statut/>), Положення про вчену раду НТУ «ХПІ» (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/vr/wp-content/uploads/sites/27/2021/11/Polozhennya-VCHENA-RADA-29102021.pdf>), Правила внутрішнього розпорядку НТУ «ХПІ» (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/staff/pravila-vnutrishnogo-rozporyadku-ntu-hpi/>), Положення про організацію освітнього процесу (https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2024/01/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protsezu_29_11_2023.pdf), та інші документи (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/dokumenty/normatyvni-dokumenty/>), (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/vr/polozhennya>). Під час фокус-зустрічей зі здобувачами, НПП та іншими стейкхолдерами, ЕГ пересвідчилась, що всі учасники освітнього процесу чітко розуміють правила і процедури, які

регулюють їх права та обов'язки, і дотримуються приписів відповідних локальних актів під час реалізації освітньої програми.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Під час проведення акредитаційної експертизи ОП, експертна група встановила, що проект ОП оприлюднено на веб-сайті ЗВО (<https://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/uk/gromadske-obgovorennya/>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОП, силабуси і робочі програми освітніх компонент ОП, методичні рекомендації до підготовки та захисту міждисциплінарного курсового проекту, програма атестаційного іспиту, робоча програма виробничої практики розміщені на веб-сторінці кафедри та на освітньому порталі Moodle, до якого здобувачі мають доступ з корпоративної пошти, що було підтверджено під час фокус-зустрічі зі здобувачами. Під час проведення дистанційної акредитаційної експертизи ЕГ встановлено, що ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті достовірну інформацію про ОП, що було підтверджено здобувачами вищої освіти під час онлайн-зустрічі. Зручний дизайн і побудова сайту дають можливість легко в ньому орієнтуватися та здійснювати пошук потрібної інформації. Ознайомитись з ОП, навчальним планом, рецензіями, відгуками, протоколами засідання кафедри, силабусами та робочими програмами, результатами анкетування можна за посиланням (<https://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/uk/akredytatsiya-mag/>). Разом з тим на сайті кафедри відсутня інформація про навчально-методичні та наукові доробок викладачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильні сторони: не виявлено. Позитивні практики: 1. Зручний дизайн і побудова сайту кафедри БПтаНС дають можливість легко в ньому орієнтуватися та здійснювати пошук потрібної інформації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: 1. На сайті кафедри розміщені документи без відповідних підписів. 2. На сайті кафедри відсутня інформація про навчально-методичні та наукові доробок викладачів. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Відповідальному за сайт кафедри БПтаНС прибрати або замінити всі оприлюднені документи без підписів і дат червень 24 року). 2. Завідувачу кафедри створити умови та забезпечити розміщення інформації щодо публікативної активності викладачів за останні п'ять років до червня 24 року.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Зважаючи на те, що в ЗВО існує чіткість, відкритість та зрозумілість правил та процедур, які регулюють права і обов'язки всіх учасників освітнього процесу, процедури і веб-сайт Університету відповідають вимогам інформативності, публічності та відкритості, а наведені недоліки швидко можуть бути усунені для покращення роботи сайту кафедри (червень 2024 року), то експертною групою зроблено висновок, що ОП відповідає критерію 9 за рівнем В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Чеберячко Сергій Іванович

Члени експертної групи

Сапожнікова Наталя Юріївна

Скольський Андрій Ярославович